

MAGYAR LAPOK

+ 3 lei

postai plátta in un
arobarii Dir. Gen. PTT

ROMANIA

KUPOSTA

Ngs. Ramaszetter Róbert
HUNGARIA Disztér 1-2.

BUDA

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 135 (1577) szám * Kedd, 1937 július 20

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Japán utolsó üzenetet adott át Kinának

A kínai kormány hétfőn válaszol. — A tokiói minisztertanács elhatározta a Kína elleni fegyveres eljárást

Tokióból jelentik: A vasárnap tartott minisztertanács elhatározta, hogy a költségvetésen kívül 10 milliót irányoznak elő az észak-kínai katonai expedíció költségeire. A képviselőház július 23-iki rendkívüli ülésén további hiteletet kérnek.

Tokióból jelentik: Hitaka japán nagykövetségi tanácsos átnyújtotta a nankingi külügyminiszternek a japán kormány kívánságait. Eszerint Japán azt óhajtja, hogy Kína tartsa be a japán—kínai egyezményt és tartózkodjék minden japánellenes akciótól, különösen csapatkudástól. Vang-King-Vej kínai külügyminiszter közölte, hogy a kínai kormány hétfőn válaszol.

Tienscsinből jelentik: Megbízható hírek szerint Japán részről ultimátumot terjesztettek a kínai kormány elé. Az ultimátum hétfőn délután 10 órakor jár le. Addig az észak-kínai hatóságoknak megfelelő biztosítékot kell adniuk a japán követelések teljesítésére.

Az Egyesült Államok külügyminiszterének szombaton hangoztatott állásfoglalása nem hozott enyhülést a helyzetben. Tokió lázasan készült a háborúra.

A vasárnapi japán minisztertanács elhatározta, hogy még gyorsabb ütemben folytatja azoknak az intézkedéseknek a végrehajtását, amelyekkel fegyveres erővel akarja rákényszeríteni a nankingi kormányra a japán követeléseket. A japán hadügyminiszter kijelentette, hogy a japán kormány hajlandó ugyan folytatni az erőfeszítéseket a békés megoldás érdekében, de nem nézheti tétlenül a kínai csapatmozdulatokat, amelyek gyengítik a japán hadsereg erejét. Japán kénytelen olyan nyomást gyakorolni Nankingra, hogy teljesítse Tokió követeléseit.

ÉSZAK-KÍNA KÉT ELSZAKADNI KÉSZÜLŐ TARTOMÁNYA ELFOGDTA A JAPÁN ULTIMÁTUMOT.

Pekingből jelentik: A távolkeleti események gyorsan közelednek a végső kibontakozáshoz. Szung-Cse-Juan tábornok, Hopei és Csahan kormányzója csaknem feltétel nélkül elfogadta a japán ultimátumot. Erre Japán további követelésekkel állott elő, hogy a tábornok tegyen semlegességi nyilatkozatot az esetre, ha háborúra kerülne sor Japán és a nankingi központi kormány között. Szung-Cse-Juan Pekingbe érkezett. Amikor vonata elhagyta Peicsang állomást, hatalmas robbanás történt. (Hopei és Csahan tartományokban már korábban megkezdődött a Kínától való elszakadási mozgalom.)

A JAPÁN REPÜLŐGÉPEK MEGKEZDTEK A CSATÁROZÁSOKAT.

Sanghaiból jelentik: Szecsuanban felrobant egy lőszerraktár. A szerencsétlenségnek mintegy száz halottja és háromszáz sebesültje van.

Ugyancsak sanghai-i jelentés szerint a japán repülőgépek megkezdtek a bombázást. A Honan tartományban lévő Anyangban a japán repülőgépek megtámadták az ott állomásozó kínai kormánycsapatokat. A légitámadásnak két halottja van. Ugyanakkor egy másik repülőgép a peking—hangkai vasútvonalon gépfegyverlúzzal árasztott el két csapatszallító kínai vonatot. Harminc ember meghalt, sok megsebesült. A nankingi külügyminisztérium ere-

lyesen tiltakozott az eljárás ellen. Ugyanakkor a nankingi japán helyettes katonai attasé erőlyesen követelte a nankingi külügyminisztertől, hogy szüntesse be a csapatszallításokat Észak-Kínába, mert ellenkező esetben légi haderőjét veszi igénybe. Tungcsauban, Pekingtől 15 mérföldnyire 1500 főnyi japán csapat és nagyobb légi haderő érkezett, hogy Peking ellen vonuljon, ha a kínai 29-ik hadsereg támad.

MIT KÖVETEL JAPÁN. EGYÜTTMŰKÖDÉS A KOMMUNIZMUS ELLEN. HARCÍ LÁNGBAN ÉG A JAPÁN FŐVÁROS.

Londonból jelentik: A japánok a nankingi kormánytól a következőket követelik:

1. A nankingi kormány ne avatkozzék bele az észak-kínai vitás helyi ügyek elintézésébe.
2. Azonnal szüntesse be a kihívó magatartást, azaz a csapatszallítást Észak-Kínába.

Az észak-kínai tartományokból a japánok

Komoly belpolitikai bonyodalmak Jugoszláviában a konkordátum elleni harcok miatt

A szerb ortodox egyházi körök ellenzik a horvát és szlovén nép egyházi viszonyai rendezését

Belgrádból jelentik: A jugoszláv belpolitikában komoly bonyodalmakkal fenyeget az az ellenséges hangulat, amit a szerb ortodox egyházi körök szítanak a Vatikánnal kötött konkordátum ellen. A konkordátum tudvalevőleg a horvát és szlovén népterületek katolikus lakosságának egyházi állapotait rendezi azon a történelmi alapon, amely ez országreszekre nézve korábbi állami hovatartozásuk idején Ausztriában, illetve Magyarországon kifejlődött. Jugoszlávia három államalkotó népének (a szerbnek, horvátnak és szlovénnek) állami összefogása függ attól, hogy ez az egyházi helyzet rendezve legyen, mert a szerbknél az ortodox egyház kizárólagos előjogai ugyan megfeleltek a viszonyoknak, azonban a horvát és szlovén népnél a katolikus hit a kizárólagos, tehát a két utóbbi népre már a régi szerb egyházi törvény nem alkalmazható.

Még a boldogult Sándor király megkezdte a három nép vallási viszonyainak állami összehangja érdekében a konkordátum-tárgyalásokat. Azok sok évi munka után a Vatikánnal eredményre is vezettek.

A Stojadinovic-kormány éppen a konkordátum nagy államösszegező jelentőségét tartja szem előtt, mikor annak parlamenti jóváhagyását is okvetlenül kereszül akarja vinni. Az alsóházban sikerült is a konkordátumot elsőolvasásban megszavaztatni s most a szenátusi tárgyalások vannak soron.

a következőket kívánják:

1. A japán gazdasági követelések haladéktalan teljesítését a nankingi kormány megkezdése nélkül.
2. A kínai 29-ik hadsereg visszavonulását.
3. Észak-kína teljes elszakadását Nankingtől.

A Havas tokiói külön tudósítója szerint Japán Kínától még a kommunizmus elleni együttműködést is kívánja. Ez a követelés a német-japán egyezményhez hasonló megállapodás megkötését jelentené és lehetővé tenné a német befolyás érvényesülését Csang-Kai-Sekre, a kommunistaellenes világnézet előhaladása tekintetében.

Nankingban kijelentették, hogy a központi kormány nem hajlandó a követeléseket teljesíteni és a hadügyminisztérium megtette az előkészületeket a háborúra. A háború kitörése esetén Csang-Kai-Sek veszi át az egész kínai haderő főparancsnokságát.

Tokióból jelentik: A japán főváros harci lángban ég. A központi pályaudvar hemzseg a csapatszallítástól és harctérre induló férjeket, fiaikat sirató asszonyoktól. A nők az utcákon apró nemzeti lobogókat készítenek Kínába induló fiaik számára, hogy azok megvédjék őket a kínai golyóktól. A harctérre indulók számára a szeretetadományok tömegével érkeznek.

A szerb-ortodox egyházi körök kezdet óta elkecseregetett harcot folytattak a konkordátum ellen. Az izgalom most a tetőfokra hágott. A kormánypárt a párthűség kérdésévé tette a konkordátum megszavazását, s ki is zárta két tekintélyes tagját, amiért a konkordátum ellen szavazott. Vasárnapra valamennyi kormánypárti képviselőt Belgrádba rendelték, hogy a szkupstina hétfői tárgyalásain a végleges be-
cikkelyezést biztosítsák.

Viszont az ortodox egyház részéről is nagy erőfeszítéseket tettek, hogy megbuktassák-e a kormány javaslatát.

A kormánypárti képviselők vasárnap késő este már teljes számban együtt voltak a fővárosban és értekezletre gyűltek össze. Az ellenzék is állandóan tanácskozik. A Pravda vasárnapi számát elkobozták, mert lázító indulatu bírálatot írt a konkordátum javaslatáról. A paroszláv egyházi hatóságok elhatározták, hogy hétfőn délután 5 órakor valamennyi görögkeleti templomban könyörgő istentiszteletet tartanak Varnava patriarcha felgyógyulásáért. Az istentisztelet után könyörgő körmenetet akartak rendezni, de a rendőrség ezt nem engedélyezte. A belgrádi rendőrfőnökség indokolása szerint ugyanis attól lehet tartani, hogy bizonyos elemek a körmenetet rendzavarásra használják fel.

Vasárnap este kormányrendelet jelent meg, mely augusztus 1-ig betilt a fővárosban minden felvonulást és gyülekezést.

A bőrárak emelkednek

és nálunk mégis	Vászoncsizma bőrtalppal	lei 145
olcsóbb lett	Vászoncsizma Carmen-féle	lei 195
	Fonottszerű topánka	lei 195
a szandálcipő!	Fehér nubuk cipő magas sarokkal	lei 195
	Fehér nubuk cipő alacsony sarokkal	lei 245
	Fehér nubuk luxus cipők egyes párok lei	295

REICHARD

cipőáruház

Véres verekedés a nemzeti parasztpárt satumarei nagygyűlésén

Saját tud. A nemzeti parasztpárt Satumare városi és vármegyei tagozata vasárnap délelőtt tíz órakor a városi színházban nagygyűlésen tiltakozott a városi tanácsválasztás elhalasztása ellen, Ferentiu Ágoston volt polgármester elnöke alatt.

Elnöki megnyitó után dr. Dersidan János ügyvéd emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a kormány a városi és vármegyei tanácsválasztások halogatásával törvényt sértett és megszegte azt az esküt, amelyet uralomrajutásakor az uralkodó kezéhez tett. Az esküben ugyanis benne van az a fogadalom, amely szerint a kormány csak a törvény keretei között és annak betartásával kívánja az ország sorsát igazgatni. Már pedig a törvény világosan írja, hogy a kormányzás első negyedében ki kell írni a

közigazgatási választásokat, amit a kormány még három év múlva sem tett meg. Ezzel megszegte a saját magaszabta törvényt. Leplezett parancsuralom van, holott a román nép szabadságszerető lelke mindig ellene volt az ilyen törekvéseknek.

Dr. Dersidan János után dr. Demian Titu, az ügyvédi kamara dékánja beszélt és kijelentette, hogy a nemzeti parasztpártnak eltökélt szándéka, hogy egy újabb halasztás esetén megszavaztassa a város polgárságát afelett, hogy kívánják-e az időközi bizottság uralmát, vagy pedig választott tanácsot akarnak. Foglalkozott a jobboldali sajtónak azzal a vádjával, amely a nemzeti parasztpártot kommunistának szeretné feltüntetni. Itt egy Titea nevű jobboldali gondolkozású fiatalember felkiáltott

a színpadra:

— Igen, azok is vagytok!

A teremben egy pillanat alatt hatalmas kavargás, zivajgás keletkezett. Botokkal és székekkel rohantak a vádló fiatalemberre, akit társai védelmeztek.

A páholyok közönsége székekkel dobálta meg a verekedő jobboldaliakat. Többen felrohantak a színpadra és onnan dobálták le a székeket a közönség közé.

Munteanu Simon, az állambiztonsági hivatal főnöke detektívekkel és egy szakasz rendőrrel a terembe rohant, a verekedőket lefogták s nyolcat közülük bekísértek a rendőrségre. A gyűlést ezután tovább folytatták és két órákor fejezték be.

Felvételt hirdet az Irgalmasrend

A romániai betegápoló Irgalmasrend felhívással fordul azon ifjakhoz, akik hajlandóságot éreznek magukban a szerzetesi életre és a betegápolással kapcsolatos munkára. A rendbe csak azok vétetnek fel, akik a 18-ik életévüket betöltötték, az állam nyelvet bírják és legalább 4 középiskolai végzettségük van. Érettségi bizonyítvánnyal folyamodók előnyben részesülnek.

A rendbe lépni szándékozók sajátkezűleg megírt kérvényüket a következő okmányokkal szereljék fel:

1. Keresztlevél és születési bizonyítvány.
 2. Allampolgársági bizonyítvány.
 3. Bérmaiási bizonyítvány.
 4. Orvosi bizonyítvány.
 5. Az illetékes plébános vagy hittanár ajánló levele zárt borítékban.
 6. Erkölcsi bizonyítvány a világi hatóságtól.
 7. Szülői beleegyezés és a szülők részéről kijelentése annak, hogy a rendbe lépő fiuktól a jövőben semmi néven nevezendő anyagi támogatást nem várnak.
 8. Iskolai bizonyítvány.
 9. Egy bizonylat arról, hogy a katonai előképzés (premilítar) kötelezettségének eleget tett.
- Az így felszerelt kérvények folyó évi aug. hó 15-ig a romániai Irgalmasrend tartományi főnöksége címére, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 27. küldendők.

A tartományfőnökség

Szerelem Irta: Zsikó Gyula

Mikor először találkoztak, János ráköszönt jóízűen, tovakodás nélkül: falun már így szokás. Aztán ment ki-ki a maga útján. Talán egyiknek a lelke se telt meg a másik arcának örömeivel. Ki tudna a szív tenger redője között megkeresni növekedésben levő csirát, ki figyelheti meg, mikor hullt oda? Gyökerecsédik, a vérünkön izmosodik s amikor beleakad már egész belső valonkba, csodálkozva ismerünk rá: mi lett egy mosolyból és abból, hogy egy leánynak olyan csodakék a szeme.

Közönséges viszonyban voltak és nem érezték se nevetségesnek, se furcsának. A természetesség csillant meg bennük a rákent sok minden zománc alól. De János hangjában már benne bizsergett a férfifemlő asszonyt bámuló ámulata és a szeméi olykor pirosra színesítették Mária arcát. A szeméik tudtukon és akaraton kívül belekontárkodtak a szívek dolgába. Mária asszony ösztöne legalább is ilyeneket olvasott ki János nézéséből: — Te vagy az én kékszemű kedvesem.

Mária egyik reggel a boltba ment lassú, ringó lépésekkel. János véletlenül arra sétált és a fogai között rózsaszálát marcangolt. Szerette a nyári hajnalderengéseket, a diófákon csúfolkodó rigók bolondos rikoltozását, szeretett ráhajolni az éjjel harmatával teli tölcsárokra, mert ilyenkor a párák a legtisztábbak, a legáhítatosabb szagúak. Széles mellén nyitva volt az ing és kifehéredett a bőre. Mária az éjszaka rossz ízével a szája szögletén, kissé kócosan jött vele szembe. János egyszerre elállta az útját. Mária megijedt, szemöldöke közé ránc ékelődött és összeszorította a száját. Kellemetlen volt mindkettejüknek. János behajolt Mária arcába, Mária pedig visszahézte a vállait, hogy megfordítsa el a fejét, oldalt se nézett. János nekiüfötte Mária arcát a rózsát és azt mondta:

— Nézze, ezt a rózsát magának adom. Egészen friss, csak most törtem le, mert tudtam, hogy maga erre jön. Megéreztem. Higgye el, még a rózsafa is megérezte, kinek szánom. — S mintha

Mária még oly gyenge tiltakozásának is elejét kívánta volna venni, gyorsan hozzátette:

— Nem, ne utasítsa vissza, az anyám is tudja és megsértené vele, pedig olyan aranyos, őszhajú asszony az anyám, nem szabad megsértenie.

Mikor Mária kissé tétovázva a rózsza után nyúlt, nem tudva, mit szóljon, János megkapta a kezét és kapkodva, mintha elrémült volna, erősen a kis tenyerébe nyomta az ágat és összeszorította rajta az ujjakat. Mária pedig felsikoltott fátyolosan és a másik kezével elrántotta János kezét a tenyeréről. A megnyílt fehérke tenyér közepette piros csöpp buggyant meg és Mária megijedt tőle. De János is, aki erre igazán bolondot csinált. Hirtelen odakapta a segélykérően kimeredt ujj tenyeréket a szájához és felszívta a vért. Mária nem ellenkezett.

Akkor János megemelte a kalapját és elment. Mária egy kicsit piszkálta a felsebzett bőrt s már ő is menni készült, amikor János visszaszaladt hozzá:

— Elfeleltem bocsánatot kérni magától. És szeretném, ha véletlenül elcsúszna délután a kis kút felé. Maga is olyan gyönyörű piros, mint a rózsza.

Megfordult és elment végkép. Amikor azt hitte, hogy már nem láthatja a leány, elkezdett szaladni, míg ki nem hagyott a lélekzése és szaladás közben folyvást a combját csapdosta, de nem vette észre ezt sem. Valamelyik szilvas aljban derékig ért a fű, belevágta magát hanyatt és játszani kezdett a gondolatával. Meg olvasta a fa ágain a leveleket és ha páratlanok voltak, akkor ujjongott, mert akkor Mária, a kékszemű leány eljön délután. S megszidta az ágat, amelyiken véletlenül párosan voltak a levelek. Egész délelőtt feküdt és a rét sokrétű illata csak még jobban megmámorosította.

Hazafelé menet eszébe jutott, hogy Mária fájdalommal se hajította el a rózsát. Ezen anyavira megőrült, hogy az öreg Bükkösi bácsinak odakiáltotta:

— Fogadjunk, hogy a maga felesége nem fogadja el a rózsát, amit vitt neki fiatalkorában!

— Az öreg visszadörmögte:

— Ki tudja? Ha el nem felejtettem volna vinni neki!

De János ezt már nem hallotta, mert közben észrevett egy szárguldo felhődarabot az ég síkján és versenyre kelt vele, ki éri előbb el a nagy nyárfát. Szegény bolygó felhő lekészt és János kinevette önzően. Otthon magához ölelte az anyját:

— Köszönöm, mamuska, hogy kékszinű szemem van magának is.

Édesanya rálegyintett:

— Eridj te bolond! Kék? Hát nem dióbarna az én szemem? Apád nagyon szerette a szeméimet, talán azért vett is el. És te azt se tudod, milyen színűek az anyád szeméi!

János belécsókolta a többit és tudta, hogy hiába van igaza az anyjának, ő ezután csak kékné fogja őket látni, ha beléjük néz, mert valakinek az arca nevet rá belőlük. Akinek opálkék a szeme színe, szinte szürkés.

Aztán eljött a délután is. János elkészülődött. Elálmodta előre, mi lesz. Rózsaszínű, egészen sima ruhában jön majd a leány, talán pirossal rakott napernyője is lesz, de először mégis a szeme színét fogja észrevenni, úgy csillog ki majd a színek düszágából egyszerűen, mint a partparti náfelejt, amely behajol a vízbe és türi, hogy ringassák a nekiütődő habok...

Ott kell lejönnie a hegyen, majd az aliban várja és rászedi. Ugy lesz, mintha segíteni akarna és magához kapja és erős karjain viszi, hogy érezze gyönyörű fiatalága melegét. Hogy fognak kacagni!

Mást gondolt. Felmászott a tölgyfára és tépetni kezdte a leveleket. Szedte, szedte sürgő ujjakkal és elképzelt, milyen egyszerű lesz, ha részórája lassan, hallgatagon és a levelek rásimulnak a hajára, kettő kétfelől a vállaira s ha felemeli a fejét, egy biztosan az ajkára esik, az, amelyiket előbb ő megérint a szájával. Térültek fordultak a gondolatai, a túlsó hegyeken kötöztek a napszámok és elhalványodva idecsengett néha az erősebb beszéd. Csend volt, csak a kút csobogott és a víz ritmusára járt János szája is, amikor mondogatta:

— Szerelmet hoz a kékszemű leány nekem...

Akkor megkaparta valami a szívét, mint bütykös ujjon levágtatlan maradt mérges köröm. Leszórt a fáról és nekiállt szaladni, könnyei

Az egyházi világértekezlet tárgyalásai Oxfordban

Nyilvános ülés volt az „egyház, nép és állam” a' a' ulatairól. — Se nemzeti messianizmus nincs, se nemzettagadó kozmopolitizmus nem lehet

Londonból jelentik: Az európai és amerikai protestánsok, az anglikánok és a görög ortodoxok 700 kiküldöttje tudvalevőleg világértekezletet tart Oxfordban, a legrégebb angol egyetem székvárosában. Az értekezlet a múlt héten kezdődött, s szerdán egy nagy nyilvános ülést tartott a közönség számára.

Az osztrák evangélikusok kiküldöttje, dr. Fischer Ferenc nagy előadást tartott a világértekezlet tárgysorozatára kitűzött főtémáról, az „Egyház, nép és állam” kérdéséről. Az „egyház” lényegéről szólva kifejtette, hogy a különböző keresztény vallások sokféleségét nem lehet valami gazdagságnak tekinteni, hanem eltérésnek az egyház egységre törekvő (ökuménikus) lényegétől.

Az egyház és a világ viszonyait úgy fejtette az előadó, hogy az egyház feloldhatlan ellentétben áll a világiasságban való elmerüléssel, amelyet Krisztus megtagad.

Nem választja el ugyan magát a világ szükségétől, de nem szabad abba az ellenkező végletbe se beleesni, hogy az egyházban csak valami emberiségi, közmívelődési, vagy társadalmi intézményt lássanak.

Az egyház azonban „theokratikus állam”-má se válhatik, mert minden theokrácia az elvilágiasodásra vezet és az Antikrisztus ellentétét hívja elő.

A „nép” és „népiség” lényegének megértésénél az előadó fejtette, hogy már a biblia a családot és annak növekedését akként tünteti föl, mint a nép és népiség alapját, s mint Isten által akart emberiségi rendet.

A teremtés rendszerében benne van a népek sokféleségének akarása is.

A népek nem tudhatnak önhatalmukból egy-

megeredtek és a szajába folytak. Szaladt-szaladt hazáig és emberről ember létere bőven tódultak a könnyei. Az édes el is szegyezte magát, amikor meglátta így sírva az ő nagy fiát. Magához ölelte és korholta:

— Nyughassál már lelkecském! Ejei, hát nem szegyejükd magunkat? Sohasem lesz feleséged, ha megtudják rólad, milyen síró vagy. Na, kincsem, talán elég lesz már...

Lévigasztalta János könnyeit és jó szavai felítették a fiú arcáról még a nyomait is az ellágyulásnak. És az édes nem kérdezte semmit. Átölelték egymást és néztek messzire. János könnyített szavakkal magán:

— Látod, abban a rózsaszínű felhőben utazik a szerelmesem. Biborvankosan epekedik, felhőfátyalával integet talán búcsúzóul és fáj a szíve. Karját nyújtogatja utánam. És én azt mondom neki:

— Te vagy a legszebb kékszemű leány, akit láttam.

Édes megsimította a homlokát:
— Na-na, holnap is lesz nap, ne féj!
János megingatta a fejét:

— Hát visszatérhet-e az a rózsaszínű felhő olyanannak, amilyennek láttam?

Édes újra meköcköztetett néhány szót:
— De hát miért nem mentél el?

— Hisz elváltam és elmenekültem. Szalma-sárga csipkeruhában jött, akire vártam és egyszerre kikoptam az álmaimból. Olyan vagyok, mint aki kiesett a világból és sehoh sine...

Az édes arca megfájdult észrevétlenül a rálopakodó szomorúságtól:

Milyen képzelődő, bolondos gyerek ez! Menynyi fájdalmat lesznek még ezután, amikor egyszer teljesen széttrörik az a képzelte világ, amelyben most folyton bent tartja a fejét és nem akarja megérteni, vagy nem tudja a másik kívül levőt...

Akkor megeredtek a könnyei neki is és lecsompujt szájával szoritotta magához János bolondos fejét. Síratta fiának jövő szomorúságait, amit azért a mai bánata. Ott álltak sokáig és föléljük borult a nyári este békéje és betakarta könnyeit...

seget elérni. Ez az értelme „a babiloni torony-építés” történetének. Isten akarja a népek sokféleségét.

A népek összességéből Isten előhívott külön egy népet, hogy azt különös megváltásban részesítse. Mivel azonban Izrael népe Krisztust elvetette, ezzel saját magát vetette el, s azóta

*nincs többé kiválasztott népe Istennek.
Minden állítás az ilyen kiválasztódásról:
ellentétben áll az Istennel.*

Az egyház nem hallgathat, ha egy nép messiási küldetést akar tulajdonítani magának. De éppen úgy nem hallgathat akkor se, ha egy

Azana köztársasági elnök is, Franco tábornok is rádiószózatot intézett a spanyol néphez

Saint Jean de Luzból jelentik: Az ana spanyol köztársasági elnök vasárnap rádiószózatot intézett a köztársasági érzelmű spanyolokhoz. Beszédében buzdította hivat a köztársaság ellenségeivel szembeni harcra.

Salamancai jelentés szerint a nemzeti Spanyolországban mindenütt nagy ünnepekkel ülték meg a nemzeti fölkelés első évfordulóját. Ez alkalmából vasárnap Franco tábornok is rádiószózatot mondott és ennek során külpolitikájáról többek között a következő kijelentéseket tette:

— A nemzeti kormány igyekezett barátságos kapcsolatokat fenntartani minden országgal, de ez a törekvése több hatalomnál nehezebben ütközött. A nemzeti Spanyolország sohasem fogja elfeledni azt az erkölcsi támogatást, amelyben bizonyos országok részesítették. Ha a háború véget ér és az igazság győz, a többi hatalmak is meg fogják érteni és el fogják ismerni a nemzeti érzelmű spanyolok nagy felszabadító művét, mely a világot megszabadítja a bolsevizmus fenyegető veszedelmétől.

A romániai német tanítók nagygyűlést tartottak

Hűségfogadalmat tettek a hitvallásos iskolarendszer iránt

Sighisoaráról jelentik: Mult héten csütörtökön és pénteken nagyszabású tanítógyűlést tartottak a német népkisebbségi minden országvidékről való kiküldöttjei. A száz vidékek kiküldöttjein kívül megjelentek Bucovina és Basarabia német tanítói is, valamint a birodalmi németek tanítói kar is képviseltette magát. A gyűlést üdvözlői között ott voltak a középiskolai tanárok is, akik a tanítói karral való munkaközösség mellett tettek erős vallomást. A megnyitó ülésen hangoztatták, hogy a tanítói kar nem

szakbeli elkülönülést akar, hanem a népe egészével való egybeolvadást. Külön üdvözlőket a német birodalmi küldötteket, akiknek a nevében Gemecke iskolaügyi tanácsos válaszolt, hogy a tanítók gyűléseztől megfogadva érezte ki azt az öntudatosságot, mely minden német ember szellemi összetartozását hirdeti.

A gyűlés második napját a templomban tartották, hol a tanítók elnöke, Fredel, hűségnyilatkozatot tett az evangélikus egyház és a német népközösség iránt.

— Szolgálat és áldozatkészség nem lealacsonyodás — mondotta — a teljesített munka nemcsit. Az egyes semmi, a nép minden. A tanítói kar munkája a népet való munka. A tanítók élet-színvonalának emelése az iskolát és a népet is emeli. Néha lehet olyan nézetet hallani, hogy az evangélikus iskola nem tudja feladatát teljesíteni. Valójában úgy van, hogy a mi népünk az evangélikus német iskola révén maradt németnek. Egyháznak az iskolának jó anyaként viseli a gondját. Eppen azért ma is meg nem kevesbedett meggyőződéssel teszünk hűségvallomást evangélikus német iskoláink mellett.

Müller püspöki helynök mondott köszönetet a hűségfogadalomért. Kiemelte, hogy a mostani tanítógyűlés az összes romániai németlakta vidékekről a német evangélikus tanítói kart összehozta, s országos szervezetbe tömörülnek. Eddig csak a száz vidékekre volt ilyen szervezete. Most az országos megalakulásnak az egyház adja meg a tetőszervezetet, s hogy a gyűlés a templomban van, ez most nemcsak szokást fejez ki, hanem egyúttal jelkép is.

A továbbiakban különböző szakelőadások voltak. Az előadók közt szerepelt Maschek birodalmi német tanító is Kassalból, aki aharmadik birodalom nevelési kérdéseiről tartott felolvasást.

TANQUEREY — CZUMBEL

A TÖKÉLETES ÉLET ASZKETIKA és MISZTIKA

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályán 1.

Ritűnő utmutató papok részére a lelkek vezetéséhez. Szerzeteseknek elsőrendű segítőtárs a lelki élet elmélyítéséhez. A keresztény élettelenségére törekvő világiaknak nélkülözhetetlen. Tudományos értéket könnyed és kellemes stílusa, világos és gyakorlati szerkesztése nagyban emeli. A több mint ezer oldalas könyv — amely finom indiai papíron készült és azért alig nagyobb egy nagyobbajta imakönyvnél —

ára: 230 lei

Beszélgetés Csik Ferencel, a gyorsúszás világbajnokával

„Remélem, hogy ősszel megismételhetem transsylvaniai látogatásomat“

Felháborodással tiltakozik az ellen, hogy izléstelen reklámcélokra használják fel nevét. — Nagy lelkesedés fogadta a világhírű magyar úszókat

Cluj. Saját tud. Kedves olvasó — aki az emult nyáron e sorok írójával együtt úttól a rádió hangtörsére előtt és figyeltem végsőkig feszült idegekkel a rádióbemondó hangját, — bizonyára az akkori öröm emléke villan fel, amikor e riport címében elolvastad a nevet, Csik Ferenc.

„...halló — itt vagyunk a berlini uszóstadióban... A tömeg morajlik, mint a háborgó tenger... a százméteres gyorsúszás döntője!... a fehér embernek semmi reménye sem lehet a győzelemre... a japánok! — Halló... most start!... a habzó vízben, mint motorcsónakok siklanak a küzdők... test a test mellett... Ki lesz a győztes? — Halló — Csik Ferenc és a japán szinte egyszerre fordulnak... Feri! Feri! Rajta!“

A rádióbemondó hangja elcsuklik: „Azt hiszem, azt hiszem... én úgy láttam, hogy Csik Ferenc a japán előtt csapott be a célba! — Feri, győztünk! Igen győztünk! Csik Ferenc a berlini olimpiai küzdelmek 100 méteres gyorsúszásának győztese!“

Olvasó, aki akkor a győzelem mámorában vérmérsékleted szerint az asztalt, vagy a fejedet ütötted és érthetetlen szavakkal, mint hajdan az őserdők lakója, üvöltötted a világba a fehér ember győzelmét, örökre megjegyezted ezt a nevet: Csik Ferenc.

A verseny után?... Ezt a történetet már mindenki jól ismeri. Tudjuk aprólékosan Csik Ferencnek az élettörténetét. Eppen ezért nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, az olimpiai bajnok transsylvaniai útja alkalmával.

Az olimpiai uszóbajnok látogatása Transsylvaniaiban

Csik Ferenc meg soha nem utazott át a... Először látogatta meg ezt a hegyektől körülölelt földet, ahol éppen olyan határtalan szeretettel fogadták, mint bárhol a nagyvilágban.

Amikor a legelső jelentés jött, hogy Csik Ferenc Tg.-Muresen és Transsylvania fővárosába jön, nemcsak a sportemberek, hanem a nagyközönség is izgatottan leste a következő jelentéseket.

Az olimpiai uszóbajnok látogatása elől végre sikerül minden akadályt elhárítani. Csik Ferenc csütörtökön lépte át a román határt és Lengyel Árpáddal, a többszörös magyar uszóbajnokkal egyenesen Tg.-Muresre utazott, ahol legelőször „vendégszerelt“. Az ország sportköreinek az érdeklődése a székelőváros felé fordult. A látogatás sportzenecé volt!

Transsylvania fővárosában is újságírók, fotóriporterek és az érdeklődők serege várta a Tg.-muresi telefonjelentést: „Csik Ferenc elindult Cluj felé...“

Az olimpiai uszóbajnok és Lengyel Árpád Clujon a Központi szállodában szállt meg. Amikor a „Tg.-Mures 26.“ jelzésű gépkocsi a bejárat elé gördül az autogram vadászok és az érdeklődők serege veszi körül a kocsit. Az utasok alig tudnak kiszállni, az embergyűrű folyton gyarapodik. Fényképező gépek kattannak és a magasnévű, mosolygó Csik Ferenc megadóan tűri az „ostromot“. Lengyel Árpáddal együtt szorgalmasan írják alá a feléjük nyújtott papírlapokat. Még az ebéd ideje alatt is ólálkodnak az autogram vadászok...

„Brrr... Jó hideg víz“...

Délután: a strandfürdőben hatalmas tömeg. Mindenki kíváncsi az olimpiai győztesre. A verseny öt óra körül kezdődik, de a tribünökön már a kora délutáni órákban elfoglalják a helyeket.

Öt óra után néhány perccel érezik meg a két magyar uszóbajnok. Néhány perc múlva vékony fekete selyemtrikóban jelennek meg a kabin előtt és a tömeg lelkesen ünnepel. Csik Ferenc és Lengyel Árpád mosolygva integetnek és a start deszkáról könnyed fejjel ugranak a vízbe. Néhány tempó — csak lehűtik a felmelegzett testet. Csik Ferenc izmos teste a medence lépcső felé siklik. A parton hosszú fürdőköpenyt ölt magára.

— Brrr... jó hideg víz, — mondja.

A bemondó hangtörsérről jelzi a verseny kezdetét. Dékányi uszómester tanítványai művészyakorlatokat mutatnak be. Csik Ferenc a korláthoz támaszkodva nézi a gyermekeket, aki buzgón igyekezik gyönyörködtetni, mert a nézők között ott van az „uszótekinetly“. A bemutatott alatt ragadjuk meg az alkalmat a beszélgetésre.

— Hogy tetszik Transsylvania?

— Nagyon — felel Csik Ferenc. — Mindig egy kis Svájenak képzeltem és nem is csalódtam benne.

Autogram kérők zavarják meg a beszélgetést. Valaki egy műsort nyújt felé, amelynek a háttápián cég-reklámok. „Csik Ferenc is ma az u. n. vendéglőben vacsorázik“ — „Ahogy Csik uszik olyan jól készít ondolást“ stb... Csik Ferenc megdöbbenve bámul és mély felháborodással tagadja meg az aláírást.

— Milyen izléstelenség! — Komoly bajba kerülhetek ezzel, még azt hiszik, hogy anyagi ellenszolgáltatásért egyeztem bele, hogy reklámnak használják fel a nevemet! Megérdemelnék, hogy pert akasszak a nyakukba.

Közben a bemondó hangja csendül fel. Bejelentik, hogy a Tg.-muresi, a timisoarei és az oradeai uszók nem jöhettek el a versenyre és így csak clujai uszók lesznek az ellenfelei az olimpiai bajnoknak.

Ez az egy szépséghibája van a versenynek. Valószínűleg a rendezőség hanyagsága, hogy az ország legjobb uszóit nem jelenhettek meg a rajtnál. A jelentések szerint biztosan számíthattunk a részvételükre és az utolsó pillanatban hozták csak a közönség tudomására, hogy a más városbeli uszók nem érkeztek meg... Nem furcsa? — Sportszerűtlenség, amely felett nem lehet könnyedén elsiklani. — Kíváncsiak vagyunk arra, hogy a más városbeli versenyzők elmaradásáért ki felelős?

Elcsattan a rajtpisztoló Csik iskolaúszást mutat be

Lengyel Árpád már a rajtnál áll. Zugó taps üdvözi. A rajtpisztoló csattan — a 200 méteres gyorsúszás résztvevői a vízbe lendülnek. Lengyel már a rajtnál egy fél méteres előnyt szerez. A többi uszó gyorsan lemarad, az ötven méternél forduló Lengyel 10 méternél találkozik az ellenfeleivel, 100 méternél 1 perc 07 mp. jelez a stopper óra.

A bemondó eredményhirdetés után Csik Ferenc versenyszámát jelzi. Csik fűgén mászik ki a rajtdeszkára, az ellenfelei szinte meghatódva állnak mellette. A közönség tombol, amikor az olimpiai uszóbajnok rajtol. Gyönyörű! Legalább két méterrel előbb bukkan fel a vízből, mint „ellenfelei“. Csik iskolaúszást mutat be. Könnyedén siklik, elnyult teste, mint a motorcsónak — nyomában fehér habok. Az ötven méternél, — mivel a japán uszók legyőzőjének ellenfele ötvenméteres stafeta, — más uszó lendül a vízbe. A friss erő reménytelenül küzd, hogy beérje a jóval előbb forduló Csik Ferencet, aki könnyelmesen, iskolaúszással siklik. Főnyesen győzve ér a célba.

A pillangó-úszás

A száz méteres női mellúszás következik — de senki sem nézi. Még mindig Csik Ferencet ünneplik. Az érdeklődés csak akkor csigázódik fel, amikor a bemondó ismét Csik rajthozállását jelenti be.

Csik Ferenc bemutatja 50 méteren a „pillan-

Nyolcszáz ezer ember esett el az egy év óta tartó spanyol polgárháborúban

A madridi harcok sikertelensége miatt a vörösek elmozdították Miaya tábornokot

Párizsból jelentik: A francia lapok a spanyol polgárháború kitérésének egyéves évfordulója alkalmából összeállították a polgárháború veszteségjelzőjét. A két hadviselő fél havatalos jelentéseiből vett adatok azt mutatják, hogy az egy esztendő alatt a harcok során összesen 800 ezer ember esett el.

Salamancai jelentés szerint nemzeti részről megerősítik ezeket az adatokat.

FLINTKOTE
ideális aszfalt emulzió mindennemű szigetelési munkálathoz.

FLINTKOTE
Shell gyártmány.

Hogy bizonyos legyen afelől, hogy valódi és eredeti anyagot vásárolj kérjen közvetlen szállítást a romániai vezérképviselő raktáraiból:

FRAJII KLEINER
București, Strada Culmea Veche No. 2
Galati, Strada Mare No. 75

Kifogástalan munkákat feljesít:
Oradea: Ing. STEFAN PINTER, str. Barilțiu, 4
Ing. RICHARD POLDES, str. Avram Iancu No. 13

gő uszást“, amely az új amerikai mellúszó stílus. A clujai mellúszók is rajthoz állanak. — Start! Csik Ferenc izmos karjai egyszerre lendülnek előre, szinte derékig emelkedik ki a vízből, előre szökken — egy-egy tempóval három-négy métert siklik. Ellenfelei a régi stílussal igyekeznek nyomában maradni, de hiába küzdenek.

„Kellemes volt, de kimerítő“

E versenyszám lebonyolítása után folytatjuk a félbeszakadt beszélgetést Csik Ferencel.

— Részt vesz a tokiói olimpiai küzdelmekben?

— Szeretném megvédeni az olimpiai bajnokságot — felel. — Ha a versenyzőkésztségem csökkenne, akkor csak a magyar stafétában veszek részt.

— A transsylvaniai útja után mi a versenyprogramja?

— Két hét múlva Párizsba megyek. — Irja meg, hogy vissza szeretnék még jönni Transsylvaniaba. Remélem, ősszel megismételhetem látogatásomat.

— Párasztó volt a transsylvaniai út?

— Kellemes volt, de az utazás kimerített. Az utóbbi napokban sokat versenyeztem.

A gazdag programból csak Csik Ferenc érdekli a közönséget

Este fél 10 órakor villanyfény mellett uszott másodszer a clujai közönség előtt Csik Ferenc. Füllesztő meleg nyári este volt: a nézőnek a kedve kerelkedhetett, hogy a világyűnyben tündökös medencében lubickoljon.

Csik Ferencet és Lengyel Árpádot, az esti közönség is lelkes ünneplésben részesítette. A rendezőség gazdag programot ígért: gyorsúszó számok, vízikabará, vízipóló mérkőzés. A közönséget csak Csik Ferenc érdekelte. A száz méteres gyorsúszás alatt megszakítás nélkül zuzott a taps orkán. E bemutató uszáson még két helyesebben uszott az olimpiai bajnok.

A száz méteres hátúszásban Lengyel ismét főnyesen győz.

A két magyar versenyző nem várta meg a vízikabará lefolyását, sem a Caracostea kupáért folyó vízipóló mérkőzést, amelyen a CAC 4:1 arányban győzte le az Universitáteat. Egyik clujai vendéglőben vacsoráztak. Háromnegyed tízezerkor ülnek be a gépkocsiba, amely az állomás felé röptette az olimpiai bajnokot és kísérőt. Itt volt az autogramkérők végső ostroma... Őszülő hajszu vasutas, vasúti tisztviselők, hordárok, sőt még egy rendőr is kéri a kézigyét. Csik Ferenc amikor fellép a Rapid vonat lépcsőjére, még egyszer visszafordul, hogy bucsút intsen:

— Viszontlátásra! Nedeczky Ferenc.

.....

* Emésztési nehézségek, bélrenyheség, nyomorítás, májduzzadás, ingerlékenység és álmatlanság esetén az emésztőcsatornát reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti az egész szervezetet. Az orvosok ajánlják.

Hitler kancellár beszélt a modern és az örök művészet között levő különbségről

Münchenből jelentik: Az 1937 évi német művészeti kiállítás megnyitásakor Hitler birodalmi vezér és kancellár beszédet mondott. Megállapította, hogy Németország összeomlása nemcsak politikai és gazdasági, de sokkal nagyobb mértékben kulturális volt. A nemzeti szocializmus hatalomra jutásáig Németországban modern művészet volt, tehát minden évben más. A nemzeti szocialista Németország ismét német művészetet akar, mely örök lesz. A kiállítás megnyitásával elérkezett a német művészet eltévelyedés nélküli kora. Mától kezdve kérielhetetlen tisztogatási hadjáratot vezetünk a kultúra megbomlását utolsó elemei ellen. Ha a művészeti alkotás terén a szent lelkiismeretesség ismét elfoglalja a helyét, akkor a Mindenható ismét kiemel a nagy tömegből olyan művészeket, akik örök időkre hirdetik majd művészetük maradandó, istenáldotta értékét.

Olaszország két óriási csatahajót bocsát a tengerre

Lansbury befejezte Mussolinivel a békéről való tanácskozásait

Rómából jelentik: Most készült el Olaszország legnagyobb páncélos csatahajója, a 35 ezer tonnás „Vittorio Benito”, mely a világ legnagyobb csatahajója közé tartozik. Az új hajót július 25-én bocsátják vízre a trieszti hajógyár kikötőjében. Néhány hét múlva elkészül ennek az ikerhajója, a „Littorio” is a genovai hajógyárban. Mindkét hajó kizárólag olasz anyagokból készült.

Londonból jelentik: A Rómából visszatért Lansbury volt angol munkáspárti vezér, a londoni békeszövetségben hosszabb beszédet mondott. Hangoztatta, az a benyomása, hogy biztosra vehető, hogy a spanyol polgárháború folytán fenyegető európai háború elkerülhető. Elmondotta, hogy Mussolini habozás nélkül kijelentette, hogy Olaszország a Földközi tenger mentén semmiféle területi vagy gazdasági előnyre nem törekszik.

Döntött a kiküldött bizottság a százmillió leies villamosítási alap felhasználásáról

Bucuresti. Saját tud. Néhány héttel előbb beszámoltunk a kormányról arról a tervéről, amely szerint az ország több részében a falvakat villamosítani akarja. A villamosítás tanulmányozásának kérdésével megbízott bizottság most készítette el javaslatát. A villamosítás céljaira szánt 100 millió alap felhasználását a bizottság a következőképpen javasolja:

A Roman-megyében fekvő Sabaoani község — amelynek lakossága csángó-magyar, — 17 millió leit kap. Severin-megyében 15 millió berendezést csinálnak. Gorj megyében Novaci községet villamosítják 18 millió költséggel. Hercules-fürdőn 18 millió fordítanak villamosításra. Sibiu környékére pedig 11 millió költséggel tervezik ki a villamoshálózatot a környező románlakta falvakban. Végül a balaton-vidéken építenek 8 millióval villamoshálózatot.

A felsorolt munkálatok 84 millióra rugnak összesen, míg a százmillió még rendelkezésre álló 16 millió összegből a bizottság kisebb hálózathálózat munkálatokat végeztet majd el.

MODERNIZALJA BIRTOKÁT

HIDROELECTRICA STR. CÂMPINEANU 48 BUCUREȘTI

TELEFON 247/67

a város kényelmét ajánlja a

DELCO-LIGHT

utomata villany és szivattyu berendezése által.

Az ország valamennyi fűszerkereskedőjét érdeklő kérdéseket vitatott meg az aradmegyei fűszerkereskedők szindikátusának nagygyűlése

Egy lejjel drágábban fogják adni a cukrot. — Az ecetárusítás problémái. — A képesített kereskedelem kérdése. — Súlyos panasz a városi vámszedők ellen. — A kereskedők nyugdíj-ügye

Arad. Saját tud. Az egész ország fűszerkiskereskedőit élesen érdeklő kérdések kerültek megvitatásra az aradi és aradmegyei Fűszerkiskereskedők Szindikátusának vasárnapi gyűlésén. A gyűlést Engel Gyula elnök nyitotta meg, aki először is reá mutatott arra, mennyire visszas helyzetet teremt, hogy a kereskedők az utóbbi időben a cukrot 28 leiert, vagyis beszerzési áron árusítják. Ezzel kapcsolatban több felszólalás hangzott el, majd elhatározták, hogy bizottságot alakítanak, amelynek tagjai Kohut Béla és Márkus Miksa kereskedők vezetésével sorra járják a fűszerüzleteket s reá bírnák a kereskedőket arra, hogy a cukrot 1 lejjel drágábban, vagyis 1 leies haszonnal árusítsák, ami a fogyasztóközönségnek nem jelent különösebb megterhelést, míg viszont a kereskedők szempontjából jelentős fontossággal bír.

A továbbiak során szóba került, hogy az utóbbi időben szigorúan ellenőrzik az ecetárusítást, s a hatóság szigorú bírságokat vet ki, valahányszor azt tapasztalja, hogy az ecetet az új szőlészeti törvény intézkedésével ellentétben nem borból készült minőségben és zárt palackokban árusítják. Néhány ecetgyár megkísérelte, hogy a készletében levő s visszamaradt fából készült ecetsavat kiárusítsa, a hatóságok azonban valamennyi esetben súlyos, csaknem végzetes bírságokat vetettek ki. A gyűlés keretében épp ezért kimondták, hogy miután hasonló esetekben a legkisebb bírság 10.000 lei, a jelentékeny büntetés elkerülése végett a szindikátus vezetősége nyomatékosan figyelmezteti a kereskedőket, hogy csak zárt üvegekben levő borcett árusítsanak. Engel Gyula ezután felolvasta az aradi Acetul gyár átiratát, amely fontos ut-

sítást tartalmaz arra, hogy a kereskedők a természetes színű borcecetot szakszerűen kezeljék s ajánlja a gyár vezetősége, hogy a gyakori panaszok elkerülése végett a vízzel hígított ecetet feltétlenül forralják fel, ami után meg nem romolhat.

A gyűlés ezután állást foglalt a képesített kereskedelem kérdésével kapcsolatban s kimondta, hogy azt elvileg helyesli, nem szabad azonban, hogy a reá vonatkozó törvény a rendelet életbelépése előtt szerzett, valamint özvegyjogokat érintse.

Súlyos panasz hangzott el a városi vámszedők ellen, akik a városi díjszabást figyelmen kívül hagyva önkényesen vetik ki az értékvámost. Engel Gyula elnök ezzel kapcsolatban felmentett egy esetet, midőn a kereskedőnek mindössze 10 lei hasznót nyújtó korpa után 5 lei „taxa ad valorem”-et kellett fizetni. A kereskedő könyvvezetésével kapcsolatban szóba került, hogy míg a kereskedelmi miniszterium szeptember 9-ig adott haladékot a kereskedelmi könyvek felfektetésére, addig a legfelsőbb repülőbizottság már is, sőt visszamenőleg megköveteli a könyvvezetést. Épp ezért a szindikátus vezetősége felszólítja a kereskedőket, hogy a könyvvezetést minden körülmények közt a legpontosabban intézzék.

Szóba került végül a kereskedők nyugdíj-ügye. A gyűlés résztvevői örömmel üdvözölték ennek az eszmének megvalósítását, hangsúlyozták azonban, hogy a kérdés csak úgy oldható meg célszerűen, ha a nyugdíjintézmény teljes autonómiával bír majd s a kereskedők megbízottjának jogában áll bármikor felülvizsgálni a pénzkézelést.

Sztalin és Trockij

Írta: Benda Jenő

Beszéljünk egy kicsit Szovjet-Oroszországról. Nem árt, ha figyelmünket néha errefelé fordítjuk, hiszen ami ebben a két földrészen keresztül fekvő rejtélyes birodalomban történik, kihatással lehet a világ többi országára is, a magyar közönség pedig csak hiányos értesülések és egymásnak ellentmondó hírek fátyalán keresztül látja a szovjetállam belső ügyeit.

Sokan bizonyos elégtétellel olvassák a trockijisták földalatti ellenforradalmáról és Sztalin kormányzatának fokozódó nehézségeiről érkező híreket. Az elégtétel hátterében ez az okoskodás bujkál: „Sztalin a vörös cár, Lenin utódja, a kommunizmus megtestesítője. Aki Sztalint üti, üti a kommunizmust is; aki pedig a kommunizmust üti, annak a sikere öröme szolgálhat mindenkinek, aki a világ rendjét és békéjét félti a vörös veszedelemtől.” Ez az okoskodás természetesen naiv, mint a legtöbb dolog, amit nálunk Oroszországról elképzelnek. A logikai lánc minden egyes összekötő szeme hibás. Hogy csak a legfontosabbat említsük: Trockij nem „üti” a kommunizmust, csak Sztalint üti, ő maga megmaradt vérbeli kommunistának, hiszen éppen azért fordult Moszkva mindenható ura ellen, mert úgy véli, hogy az földadta Lenin elveit. (Igaz viszont a másik oldalon Sztalin is azt állítja, hogy Trockij a kommunizmus árulója és a német, japán fasiszták szövetségese.)

A két vezér közül kinek van igaza? Ki árulta el Lenint? Trockij vagy Sztalin? Igaza van-e Trockijnak abban, hogy szovjet földön a Sztalin körül csoportosult bürokrácia nyakára nőtt a pártnak; hogy Sztalin uralomvágyában, a hatalom megtartása érdekében, folytonosan enged a régi orthodox elvekből s ezzel a kommunista állam kiépítését veszélyezteti; hogy az ötéves terveket elhibázott alapon rosszul hajtják végre; hogy Sztalin szárnyai alatt a hivatalnokseregekből, vezetőmunkásokból kialakuló új polgári réteg fenyegetően növekszik, ugyanakkor pedig a gyárakban és mezőkön dolgozó munkások gazdasági és politikai helyzete folytonosan rosszabbodik? Mindez nagyon fontos kérdés Oroszország belső fejlődése és a szovjet-kísérlet jövője szempontjából. Érdekes volna róluk is beszélni, ezúttal azonban a két belsevita vezér vitájából csupán csak azokkal a problémákkal óhajtok foglalkozni, amelyek Oroszország határain túl is éreztetik hatásukat s döntő befolyással lehetnek Európa sorsára és a világ békéjére. Az elvi harcnak ebben az ágazatában két jelszó áll egymással szemben. Az egyik a Sztaliné: „Szocializmus egy országban!” A másik a Trockijé: „Állandósított világforradalom”.

Sztalinék ezt mondják:

— A világháború nyomában járó kommunista próbálkozások sorozatos kudarca azt jelenti, hogy a világforradalom eszméje megbukott; ami természetes is, hiszen a különböző országok gazdasági és politikai fejlődése mindenütt más és más és nem egyidőben érik meg a forradalomra. Szerencsére annak a régi, sarkalatos elvnek, hogy „Oroszország csak a világforradalom útján érkezhetik meg a szocializmushoz”, nincsen igaza. Oroszország gazdag ország, úgyszólván mindenféle nyersanyaggal rendelkezik, az eddig elért gazdasági sikerek remélni engedik, hogy saját határain belül is meg tudja valósítani a szocialista államot. Ugy, ahogyan azt Bucharin kifejtette: „az országunkban található osztálykülönbség és technikai elmaradottság nem okozhatja bukásunkat; még erre a technikai nyomorúságra is fölépíthetjük a szocializmust; a mi szocializmusunk fejlődése nagyon lassú lesz, technobékalépéssel fogunk előrehaladni, de mégis megépítjük szocialista államunkat”.

A trockijisták így felelnek:

— Marz arra tanított bennünket, hogy gyenge technikai alapon „csak a nyomorúságot és az inséget lehet szocializálni”. Tívalóban ezt csináljátok. Egyébként Trockij „Az állandósított forradalom” című könyve-

Az érdekelt előfizetőink figyelmébe!

Ezuton hívjuk fel mindazok szives figyelmét, akik még nem egyenlítették ki az 1937 II-ik félévi díjat, hogy ha azt akár megbízotunk utján, akár közvetlenül augusztus 15-ig kiegyenlítik, alábbi nyereségek kisorsolásában részt fognak venni:

I-és díj: Az ősz folyamán megrendezendő olaszországi ut fele költségének megtérítése mellett a nyertes résztvevő gyönyörű utunkon. Esetleg az ugyancsak ősszel megrendezendő párizsi uton vesz részt mindössze 4000 lei költség hozzájárulás megtérítése ellenében.

II-ik díj: Egy heti nyaralás a Fekete-tenger melletti Constańán, esetleg egy heti nyaralás Episcopesti gyógyfürdőben.

III-ik díj: Egy darab negyedes sorsjegy, négy osztályon keresztül érvényességgel.

IV-ik nyereség: Egyéves ingyenes lapküldés, 1938 január 1-től kezdődőleg.

V-ik nyereség: 10 nyertes között 1—1 világhírű remény kerül kisorsolásra.

Ne késlekedjék átutalását már most teljesíteni.

Szegedi Szabadtéri Játékok

Érdekes művészi program és nagy utazási kedvezmények a Szegedi Szabadtéri Játékokra

Szegedről jelentik: Hatodik ízben rendezik meg Szegeden az idén a szabadtéri játékokat, az európai hírű Dóm-téren. Minden évben új érdekességgel bővül a játékok művészi programja, olyan monumentális előadásokat rendeznek a velencei Szent Márk-térre emlékeztető szegedi téren, hogy azok valóban művészi és idegenforgalmi különlegességeket jelentenek az európai szabadtéri előadások történetében. A játékok mindenkor gerincét Madách Imre hallhatatlan drámái költeménye, Az ember tragédiája képezi, amelynek filmszerűen mozgalmas tömeghatásait és átható élményeit az elmúlt évek során több mint 160 ezren nézték végig. A szegedi előadásokon sikerült a tragédiát egy felejthetetlen hatású előadás keretében kivinni a legszélesebb tömegekhez. Az idén háromszor szerepel Az ember tragédiája a műsoron, július 31-én, augusztus 8-án és 14-én, amikor ismét új rendezésben, a vetített díszletek dekoratív hatásában első alkalommal játsza Lucifert a magyar ábrázoló színjátás egyik kiválósága: Törzs Jenő. Évát: Tőkés Anna, Adámot: Kiss Ferenc alakítja. A második darab Petőfi csodálatos hatású meséjét a János vitézt viszi el a hátezer személyes nézőtérhez, meglepve az alföldi mesevilág és a képzelt tündérvilág. A János vitéz is háromszor szerepel a játékrendben augusztus 1-én, 9-én és 12-én. Augusztus 4-én, 5-én egy egészen eredeti, különleges hatású népi misztériumjáték elevenedik meg a Dóm-téren, a Fekete Mária, amely a ferencesek alsóvárosi temploma híres kegyképeinek misztériumát, magasztosított legendáját dolgozza fel, a XVI. század török-magyar világháború színes külsőségei között. A Fekete Mária előadásai egybeesnek a Havi Boldogasszony búcsújá-

val, amikor is ezrek és ezrek zarándokolnak minden évben a ferencesek templomában lévő Fekete Máriához. A játékrend negyedik darabja Herczeg Ferenc klasszikus veretű színműve, a Bizánc, amely sohasem képzelt mélységet és viaszhangot kap a monumentális szabadtéri előadás fenyében. A Bizánc páratlan nemzetközi sikert aratott a tavalyi előadások során, az idén augusztus 7-én, 11-én és 15-én tűzték műsorra.

A szegedi ünnepi előadások iránt már évek óta európai érdeklődés nyilvánult meg, a művészi és idegenforgalmi jelentőségre való tekintettel nagy utazási kedvezményeket biztosítottak a Szegedre érkezők számára. Június 30-tól augusztus 15-éig teljes vízummentességgel lehet bármely határállomáson keresztül Szegedre utazni, az útleveleket utólagosan láttamozzák Szegeden és ennek alapján három hónapig lehet az ország területén tartózkodni. Az utazáshoz szükséges igazolványok beszerezhetők az összes nagyobb utazási irodákban és a Szegedi Szabadtéri Játékok központi irodájában (Szeged, Eötvös-utca 2., telefon 29—92). Július 28-tól az összes magyar vasutakon és hajóvonalakon 50 százalékos kedvezménnyel lehet Szegedre utazni. Kedvezményes menettérít utazást biztosítottak ezenkívül a Mávaut autóbusszain és a játékok ideje hetenként közzéteendő hivatalos értesítés szerint az összes nagyobb városokból filléres áru Szabadtéri Vonatokat indítanak Szegedre. Mindennemű felvilágosítással a menetjegyirodák és a Szegedi Szabadtéri Játékok központi irodája szolgál. Az érkezők részére úgy szállodákban, mint elsőrendű magánlakásokban a Szegedi Szabadtéri Játékok lakáshivatala gondoskodik mérsékelt áru megfelelő elszállásolásról.

ben megfelelt nektek: „A proletáriátus forradalmát nemzeti keretek között csak ideiglenes formában lehet fenntartani, még akkor is, ha az elég hosszú életű, mint például Szovjet-Oroszországban. Mégis, ha egy elszigetelt proletárdiktatúra fennmarad, annak a sikereivel párhuzamosan szaporodnak az elkerülhetetlen belső és külső ellentmondások is, addig, amíg a végén a proletárállam a belső és külső ellentmondások következtében összeomlik. Ezért a proletárállam megekvése nem lehet más, csak a proletáriátus győzelme az előrehaladottabb államokban. Ebből a szempontból a forradalom nem öncél, csak egy szem a nemzetközi forradalmak láncaiban. A nemzetközi forradalom, ha időnként ideiglenesen meghátrál és visszahőköl is, állandó folyamatot jelent”. Trockijjal együtt ugyanezt hirdette Lenin is; például 1918-ban a szovjetek hetedik kongresszusán a következő kijelentést tette: „A mi úrvösségünk az európai forradalom!” De 1924-ben, „A leninizmus alapelvei” című könyvében még Sztalin is ezt írta: „Egy ország ereje elég arra, hogy a polgári rendet felborítsa; a mi forradalmunk is ezt bizonyítja. Ahhoz azonban, hogy véglegesen győzzön a szocializmus, nem elegendő egy ország megekvése — különösen ha olyan parasztszágról van szó,

mint a miénk; ehhez több előrehaladott ország proletárijának egyesített ereje szükséges”. Mi, trockijisták azt valljuk, hogy amit Sztalin 1924-ben írt, ma is igaz, bárha igazságát azóta megtagadta s a most említett könyvét kivonta a forgalomból. Különben is: addig, amíg ti a ti szegényes kis szocializmusokat építgetitek, a kapitalista világ is halad, ha pedig csak egy pár évtizedes új virágzásnak indul, kiderül, hogy hiába számítottunk a kapitalistarend úgynevezett „rohadtságára”, kísérletünk összeomlik, mint ahogy — kisebb keretek között — 1871-ben a párizsi kommun is összeomlott. A világháború után a régivel is sokkal súlyosabb formában feltámadtak a kapitalista államok alligi külső és belső feszültségei. Ez a sokféle feszültség a proletárok világháborújának az alapja. Erre az alapra kell fölépítenünk a szocialista államot!

Mit mond erre a két okoskodásra a Józán Ész? Ezt mondja: az egyik olyan fából vas-karika, mint a másik, reménytelen, embertelenül kegyetlen, tehát gonosz kísérlet, mind a kettő, amit tömegtelen vérrel, könnyel, szenvedéssel kell megfizetni az emberiségnek. Csak az a kérdés: a két egyformán reménytelen és gonosz kísérlet közül melyik fenyeget több vérrel, több könnyel és több haszontalan emberrel szenvedéssel?

HIREK

Központi szerkesztőség, Kiadóhivatal
és előfizetési teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldi: Egész évre 800, félévre 400
nagyedévre 210, egy hóra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, nagyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj szerkesztő: **dr Sulyos István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, sők eső, a hőmérséklet keleten csökken, nyugaton emelkedik.

MIHÁLY NAGYVAIDA SIKERREL VIZSGÁZOTT AZ ÖTÖDIK LICEUMBÓL. Bucarest. Saját tud. Mihály nagyvajda tegnap sznarian meglátogatta Mária királynét. Az udvari marsalli hivatal hivatalos közleményt adott ki, amely szerint Mihály nagyvajda sikerrel letette a vizsgát az ötödik liceumból.

Eljegyzés. Molnár Ilonkát eljegyezte Pinter László (Oradea).

HÓ ESETT A ROZSÁLYON. Baia-Mare. Saját tud. Baia-Mare-től északra emelkedik a Rozsály 1300 méter magas csúcsa, amelyet rengeteg kiránduló látogat minden esztendőben. Tegnap egy nagyobb társaság útott a Rozsály hátán tanyát s úgy határoztak, hogy napokig a hegyesúcson maradnak. Az idő azonban hirtelen hűvösere fordult, majd eső kezdett esni, amit később hó váltott fel. Kerek másfélórásig havazott. Kövér, nagy hópelyhek estek — július közepén. A nyár melege azonban erősebb volt a tél jagyánál s a leesett hó rövid idő múlva elolvadt.

Augusztus 15-én adják át rendeltetésének az oradeai repülőteret. Saját tud. A repülőállomás építési munkálatai rövidesen befejeződnek és augusztus 15-én ünnepélyes külsőségek között adják át rendeltetésének az állomást. Maga a repülőter már teljesen készen van és, hír szerint, a fővárosi lapokat már a napokban repülőgépen hozzák Oradeára. A személyforgalom csak az ünnepélyes megnyitás után indul meg. A repülőter parancsnokának nyilatkozata szerint előbb a fővárosra, majd a külfölddel kötik össze Oradeát a rendszeres repülőjáratok. A belföldi repülőút díja éppen annyi lesz, mint egy elsőosztályú gyorsvonati jegy ára.

JANCOVICI SZENATOR TRAGIKUS HALÁLA. Bucaresti. Saját tud. Ion Jancovici szenator szombat este Constantaba akart utazni. Az állomáson azonban szívszélhűdés érte, a pernonon összeesett és mire a kórházba szállították, meghalt.

UJABB NYELVVIZSGÁRA RENDELIK A VASUTASOKAT. Timisoara. Saját tud. A Román Államvasutak igazgatósága a vasut hivatalos lapjában rendeletet közöl, melynek értelmében szeptemberben ismét nyelvvizsgára állítják a vasutasokat. A rendelet értelmében a következőknek kell vizsgát tenniük: 1. akik már voltak nyelvvizsgán, de nem sikerült megfelelniük, 2. akik még egyáltalán nem voltak nyelvvizsgán és végül 3. azoknak, akik ugyan sikeresen letették a nyelvvizsgát, de azóta elfelejtették a román nyelvet (?) A hivatalos lap már közli is a vizsgáztató bizottságok összeállítását. Timisoaran egy vasuti vezérfelügyelő elnököl és három szolgálati főnök lesz a vizsgáztató bizottság tagja. Oradeán külön bizottság fog vizsgáztatni. A vasutigazgatóságon már megkezdték azoknak az összeírását, akiket a rendelet értelmében nyelvvizsgára állítanak. A vizsgán egyébként írás- és szóbeli próbák lesznek.

* **Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe.** Az oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvétel elemi, Gojdu liceum román s magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendszeres bentlakó növendékeket. Egészséges lelki és testi nevelés, gondos felügyelet, naponként többszöri egyéni és csoportos korrepetáias, igen jó ellátás és állandó orvosi felügyelet. A hely biztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyezletni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József fiúnevelő intézet igazgatósága, Oradea, Str. Brătianu 7.

Titokzatos repülőgépjárás London fölött

Londonból jelentik: Az angol fővárost — mint már jelentettük — napok óta izgalomban tartja egy idegen repülőgép, mely éjszakánként elrepül London felett és még egyszer sem sikerült az üldöző repülőgépeknek elfogniok. Hétfőre virradó éjszaka a titokzatos repülőgép ismét megjelent London felett és ennek során jelképes bombatámadást hajtott végre a főváros ellen, amennyiben lisztből készült bombákat dobott le a parlamentre és több kormányzósági épületre. Angol repülőgépek most is üldözöbe vették, de

az ismeretlen repülőgép elmenekült, anélkül, hogy felismerhették volna.

Az angol lapok úgy vélik, hogy a pilóta nyilván be akarja bizonyítani, mennyire védetlen London a repülőgépek támadása ellen.

Ujabb londoni jelentés szerint a lakosság körében az a feltevés alakult ki, hogy a titokzatos éjszakai repülő vagy egy buzgó hazafi, vagy a hadügyminiszterium szolgálatában álló személy, akire azt bízták, hogy a légvédelem ügyét tanulmányozza. Ennek tulajdonítható, hogy még nem tudták elfogni.

Sulyos gépkocsigazolás Oradeán. Saját tud. Vasárnap a koraesti órákban a Steiner sütőde előtt sulyos kimenetelű szerencsétlenség történt. A 15.031 Bucuresti jelzésű CFR társaságkocsi elütötte Biró Julianna 17 éves Iosia-telepi leányt. A szerencsétlen sebesültet beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy jobb felső lábszárcsontja eltört. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a felelősség megállapítására. Mint ismeretes, ugyanezen a helyen, rövid idővel ezelőtt halálragaszt egy autó egy fiatal embert.

HOLTNAK NYILVÁNÍTOTTAK ERHARDT AMÁLIÁT. Londonból jelentik: Erhardt Amáliát az amerikai hatóságok halottnak nyilvánították. A halatátására indított valamennyi hadihajó és repülőgép parancsnoka utasítást kapott, hogy térjen vissza.

* **Székrekedésben szenvedőknél** reggelként egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megélénkíti, a vért felrészíti, az idegeket megnyugtatja, s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt! Az orvosok ajánlják.

Jelentkezett már

a Fekete-tengeri társasnyaralásunkra?
Ha nem, úgy

jelentkezzék sürgősen

lapunk utazási osztályánál,
Oradea, Str. Regele Carol 5 szám.

Részvételi díj 2940 lei.

A részvételi díjban bennfoglalattatik: a vasuti jegy Oradea—Carmen-Sylva és vissza, étkezés kitünő éttermekben, lakás elsőrangú szállodákban, strand belépő-jegyek, autókörutazások, különböző szórakozások, borralalók, stb.

Indulás augusztus hó 5-én. Jelentkezés július 22-ig.

Zürichi zárlat. Párizs 16.52 fél, Newyork 436.50, Brüsszel 73.47 fél, Milánó 32.97 fél, Amsterdam 240.50, Berlin 175.65, Bécs — schilling 83.60, Prága 15.21, Varsó 82.70, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Piaci árak Oradeán. Buza 440—450, rozs 440—450, tengeri 290—300, arpa 340—350, zab 300—320 lei.

REGÉNY EGY SZÜRKE NAPIHIRBEN. Bucuresti. Saját tud. A bucuresti Brancoveanu-kórháznak egy fiatal kocsisát, Mincioaga Joant fejberugta a ló és meghalt. Edesapja, Pavel Mincioaga, egy izmail-megyei parasztember, eljött a fővárosba a fia holttestéért, de nem tudván írni, olvasni, a másik fiának, Simionnak az okmányait hozta magával s az illetékes hatóságok mindenütt Simiont vezették be halottnak. Ebből azonban számos bonyodalom származott. A szerencsétlen öreg, talusi embernek nagy nehézségei voltak halott fia eltemetése körül s most fűhöz-fához szaladgál, hogy feltámassza a másikat, aki életben van.

Loégett Timisoarán egy rövidáru kereskedés. Saját tud. Szombaton délután veszedelmes tűz pusztított Elmann Sándor IV. kerületi kereskedő rövidáru üzletében. Maga az üzlet teljesen elpusztult és az áruk részben elégték, részben az oltás során tönkreáztak. A szomszédos raktárat a benne levő 4 millió értékű áruval sikerült megmenteni. A kár így is meghaladja az egymillió leit. Az üzlet és az áru nem volt biztosítva.

KREUGER GYUFAKIRÁLY ÖCCSENEK A LUXUSHAJÓJA FELROBBANT. Stockholmól jelentik: A svéd tengerparton, Halmstad közelében horgonyzott Thorsten Kreugerek, az egykori gyufakirály testvérének, az ismert svéd iparmágnásnak luxusjachtja. Eddig meg nem állapított módon a jachton tűz támadt, utána hatalmas robbanás következett és a jacht, még mielőtt a mentési munkálatokhoz hozzáfoghattak volna, elmerült. Az utasokat, köztük Thorsten Kreugert és feleségét sikerült megmenteni. Valószínűnek tartják, hogy a hajó benzintartálya robbant fel.

Lelepleztek egy pénzhamisító társaságot, amikor a hamisítványok kezdtek jobban sikerülni a valódi százelesekénél. Bucuresti. Saját tud. A fővárosi rendőrség pénzhamisító bandának jött nyomára, amely egy külvárosi utcában igen jól működő pénzverdét állított fel és új százeleseket készített. A banda feje egy Amston Bier nevű 40 éves munkásember, aki a rendőrségen tett vallomásaiban sajnálatának adta kifejezését, hogy éppen akkor fogták el, mikor hamisítványai kezdtek jobbak lenni, mint az igazi új százelesek. Bevallotta, hogy eddig mintegy 1000 darab százeleest hoztak forgalomba. A rendőrség úgy tudja, hogy a bandának, amelynek Bucurestiben csak három tagja van, vidéken, az ország több vármegyéjében vannak cinkosai.

FELROBBANT A „BEDÖGLÖT” GRÁNÁT: NÉGY GYERMEK HALÁLOSAN MEGSEBESÜLT. Bucuresti. Saját tud. A baltimegyei Biliceni községben egy négyéves parasztyerek gránátot talált a falu határában. Több gyerek kézbevette és játszadozni kezdték vele. A gránát felrobbant és négy gyermeket halálosan megsebesített.

Kávéházakban, vendéglőkben kávé mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

* **Leendő anyák**, akiknek különös gonddal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

Baia-Mare városa január 1-ig tizenhatmillió lelt kell fizessen a Ganznak. Saját tud. Feltűnő határozatot hozott a bányaváros ideiglenes tanácsa. Január 1. hatállyal felmondta a Ganz-céggel a városi villamosműre kötött s a városra igen kedvező feltételeket tartalmazó bérleti szerződést. A villamosmű ugyanis a város tulajdona, de már évtizedek óta a Ganz-cég bérlé. A város ezért az utcák ingyen világítását és üzleti reszesedést kap. A vállalat az üzemet állandóan fejlesztette, tavaly is mintegy tizenhatmillió leles beruházást végzett, hogy biztosítsák a város zavartalan áramellátást, amit a növekvő ipari élet veszélyeztetett. Az anyagi zavarokkal küzdő, a haladás útján visszamaradt bányaváros ezt a maga erejéből sohase tudta volna megtenni. A szerződés felmondásának oka eddig ismeretlen. A városnak jogában állott ez a lépés, mert a szerződés egyik pontja szerint a tanács bármikor felbonthatja a céggel kötött bérleti szerződést, de ebben az esetben három hónapon belül köteles visszafizetni a beépített összeget. Ismerve Baia-Mare város anyagi helyzetét, ez aligha fog megtörténni.

* **Internátusi felvétel.** A braşovi római katólikus főgimnázium internátusa a jövő 1937–38. iskolai évre tanulókat elfogad. Fővilágosítással szolgál az internátus felügyelője: Braşov, Liceul rom. cat.

PICCARD LÉGGÖMBJE FELROBBANT ÉS ELÉGETT — A PROFESSZOR AZONBAN SÉRTETLENÜL ÉRT FÜLDET. Rochesterből jelentik: Piccard tanár, a Iova állambeli Lansingnál földet ért. Innen feleségének azt táviratozta, hogy a léggömb felszerelését teljesen elpusztította a tűz, ő maga azonban sértetlen maradt. Piccard professzor gépe ugyanis kigyúlt és e miatt kényszerleszállást végzett. A léghajó összetört és a készülőek teljesen tönkrementek. Piccard professzornak ez lett volna az első repülése a saját maga által készített léggömbben. A léghajót nyolcvan kisebb léggömb vitte. Ezek hidrogénnal voltak töltve. Piccard professzor kijelentette, hogy a tűz oka az volt, hogy a gázcellák felrobbanásához szükséges dinamitgyutacs felrobbant. 6 óra hosszat tartózkodott a levegőben és 3500 méter magasra emelkedett.

* **Az erős dohányzás** sárga, barna vagy fekete lerakódást okoz a fogakon. A dohányzók számára tehát feltétlenül szükséges, hogy rendszeresen, naponként többször ápoljuk fogunkat ODOL fogpéppel, ha meg akarjuk akadályozni a fogak színesedését. Az ODOL fogpép biztos sikerrel tisztítja a fogakat, anélkül, hogy megtámadná a fog zománcát; az ODOL fogpép nagymértékű kolloid alkotásainál fogva a legnagyobb erejű; eltávolít minden tisztatlanságot, kellemetlen szagot és minden festőanyagot, ami dohányzás, étel vagy ital következtében a fogakra tapad és színesedésüket okozza. Az ODOL fogpép fehérre teszi a fogakat és tisztává a lehetet.

Megjártam Párizst

(Egy társasutazás élményeiből)

Irja: dr Patzkó Elemér

Gyerünk gyorsabban, nőgatom taxisoferünket, mert nálam rögtön nyolc óra. Elrohannunk a régi Tabán helyére varázsolt gyönyörű park mellett, amely az egész hegyoldalt elfoglalja s máris a Déli Vasut-pályaudvaron vagyunk, ahol örömmel állapítom meg, — még tíz perc van az indulásig. Gyorsan lecsémpézem thermoszom a kocsiból és a restiben kiadom az utasítást: „megtölteni.” Már hozzák is, de majd kiejtem a kezemből, amikor a fizető bement: „három pengő hatvan fillér.” Na, gondolom, ez oly drága nedű, amelyből csak egy „tékozló fiú” adhatna másnak is, éppen ezért míg társaságom búcsúzik, szetterembe rejtve helyezem el a thermoszt a hálóban, így biztosan senki sem fedezi fel.

Közben észrevétlenül elindul a vonat. Megyünk Velence felé... Sajnos, az út nem fog így észrevétlenül elteltetni, csak holnap délfelé érkezünk meg. A vezetőség rendelkezésére álló két fülke egyikében gyorsan lefekszem, sajnos, azzal, hogy éjjel után Scheffler igazgató úr fog — felváltani az alvásban.

A magyar határ körül ébrednek, valami vitánk támad a kalauzzal. Nem tudunk egy véleményre jutni, a legközelebbi állomáson leszállunk. Itt az egész állomási vezérkar bekapcsolódik a vitába. Az idő rohan, a vita hevesedik, megjárok, mert álmos fejemben nem támad mentőötlet, pedig ez a szó: „box-meccs” „kiütésre megy” (pénzt akarnak zsebünkből kiütetni). Itt az utolsó menet, csak úgy porolnak bennünket, de végre felkiáltok, megvan a teltalátal s egy ragyogó „honi” ötlettel kiejtem a varázsszót, vegyünk fel „proces verbálok”, döntően majd a MÁV igazgatósága. Az arcok mosolyra derülnek, elő a nyomtatvánnyal, aláírjuk s hálával gondolunk a „proces verbálok” fel-találó ismeretlen zsenire.

Sajnos, további kényelmes alvásról szó sem lehet, éjjel elmúlt s így Scheffler igazgató úr foglalja el helyemet. A szomszédsarokban kuporodom össze, az itt nyugtózó hölgy lábainál, mivel úgy látom, ő rövidebb s töle kevesebb oldalbarugást remélhetek, mint Scheffler igazgató úrtól. Meg is próbálok aludni, de nem megy. Zavarnak a folyosón járkálók is, sőt egyszerre egy sötét alak a lesötétített fülke ajtaját nyitogatja. Ki ez az ismeretlen szemtelen fráter? Az ajtóhoz megyek s a jugoszláv kalauzt találok, aki a „capo di caravano”-t, a

társasutazás vezetőjét keresi. Miért, kérem én, mire ő közli, hogy a „capo di caravano” részére van egy külön elsőosztályú fülke. Egy pillanatra elfog a lelki gyöngeség, de aztán mégis megemberelem magamat, egy pillantást vetek az édesen alvó Scheffler igazgató úrra s belátom, nem lehetek oly kegyetlen, hogy most felköltsem, inkább feláldozom magamat és azt mondom, én vagyok a „capo di caravano” s plédemmel és kispárnámmal bevonulok az első osztályú fülkébe...

Julius 2. Nahát, már ismét zavarnak, cseppet s az étkező-kocsi pincére bekiált, lehet reggelizni. Te bolond, gondolom, nekem van teám s ezzel másik oldalamra fordulok. De ez a pincér olyan, mint egy torreador, amikor visszajön, ismét bekiált s hol az az utasgyomor, amely reggel az ilyen incselkedésnek ellen tudna állani. Átmegek hát a kocsinkba, ahol társaságom már egyik fülkébe gyülekezve reggelizik. Elmesélem, hogyan áldoztam fel magamat, de semmi hatás, senki sem szid, sőt az egész társaság gyanúsán mosolyog. Én is reggelizni akarok, előhúszom a thermoszomat és megkövülök. Egy csepp sincs benne. Az egész fülke hahotázik, könnyű nekik, bennük van az egész három pengő hatvan fillér. Mit tegyek, belátom, cimbitorlásért büntetés jár még idegen földön is, így hát nincs jogom hangoskodni és reklamálni s megyek egy kis teát koldulni.

Ez azonban nem akadályozza a vonatot, hogy tovább ne rohanjon s már Trieszt felé járunk, amikor valaki elkiáltja: itt a tenger! Nincs elég ablak a vonaton, mindnyájan ott vagyunk és bámuljuk az előttünk végtelen levezőként kinyúló tengert, az ezüsttel bevont zöldeskék vizen imbolygó vitorlásokat, távoli gőzösöket, majd a mindinkább közeledő, a tengerpart szélére épített „Miramar” királyi kastélyt. Fáj a szívem, hogy Triesztben nem szálltunk ki s nem nézhetem meg ismét belülről is a ma múzeumnak használt fejedelmi berendezett épületet. Egy perc s már befutottunk a trieszti állomásra, ahol kellemetlen meglepetés ér. Megállapítják, külön kocsink tengelye eltört, át kell szállani. Nagy elkeseredés, amit teljesen eltűnik, amikor kocsink helyett egy román első-másodosztályú vasuti kocsi kapunk. Ez már figyelem, mondjuk s előkerülnek a fényképezőgépek: irigykedjenek az otthoniak, milyen előkelően utazunk. Rohan a vonatunk, egy pillantás a Piavéra és Isonzóra s máris Mestre állomásra értünk. Boldogan felsóhajtunk. Innen már csak tíz perc Velence. Kétségünk a kocsiból és rémülettel látjuk, kocsink kerekei úgy füstölnek, mint egy-egy falusi kémény. Ujból átszállás s Seibel István barátom, akár csak a satumarei püspökségi irodában, röviden és katonásan kiadja a jelszót: „Nem történt semmi, Magyar Lapok átszállani”. Ez azonban nem történik olyan simán, ahogyan a jelszó elhangzik, különösen az idősebb hölgygeneráció sápitózik, egyik méltatlankodva állandóan azt hajtogatja: „Megírom Elemérnek”, de az ismeretlen drusza távol van s így nem ijedünk meg túlságosan. Végre mégis befutunk Velencébe, ahol míg a szállodai beosztást elintézik, bevonulunk az étterembe. Míg az ebédet hozzák, egy kis „fehér edeset” ajánlanak s bár 12 líra egy liter, nagyon jól csúszik. Közben telik az idő, sürgetjük az ebédet, de a pincérek azzal térnek ki „subito momento.” Végre egy félóra után meglegelem a sok „subito momento” fogást s meginterjüvölöm a konyhafőnököt, aki meglepetésemre közli, hogy meg kell várjuk az összes utasokat. Gyorsan felvilágosítom, hogy itt mindenki egyénileg kosztolja magát s így ne várjanak, mert a többiek nem jönnek. Erre gyorsan megjelenik a paradicsomos spaghetti, majd hal, tészta és gyümölcs s most már megnyugodva megyünk fel szobánkba, hogy megmosakodjunk. Mivel ez egy ilyen útszakasz után hosszabb műveletet vesz igénybe, szünetet tartok, hogy tisztán jelenhessek mea Velence színe előtt.

Párizsban a vendéglői és kávéházi alkalmazottak miatt segítségemmel dolgoznak a kávéházak és vendéglők.

Képünk egy nagy párizsi kávéházban készült, ahol a vendégek maguk szolgálják ki önmagukat.

SPORT

Három gólt kell behozni a Fradinak...

Ausztria-Ferencváros 4:1 (2:0)

A nagy gólarány ellenére egyenlő ellenfelek küzdöttek a mérkőzés végéig

Bécsből jelentik: Harmincezer néző előtt Wütrich svájci bíró vezetése alatt játszották le vasárnap az Austria-Ferencváros KK. mérkőzést.

A két csapat összeállítását a következő volt:
Austria: Zöhrer — Andritz Sesta — Adamk, Mock, Nausch — Riegler, Stroh, Sindelar, Jerusalem, Neumer.

Ferencváros: Háda. — Tátrai, Korányi — Hámori, Sárosi dr, Lázár. — Biró, Kiss, Polgár, Toldy, Gyetvay.

A Ferencváros háromgólos veresége ellenére is végig egyenrangú ellenfél volt a mezőnyben, sőt az első félidőben többit volt fölényben, mint ellenfele, a mérkőzést mégis elvesztette. A vezető gólt Jerusalem szerezte a mérkőzés 17-ik percében. A Ferencváros csatárait a gól nem kedvetlenítette el és tovább vezették veszélyes támadásaikat Austria kapuja ellen, azonban a tömörülő védelem mindannyiszor megakadályozta a gólokat, sőt a 40-ik percében Strohnak sikerült növelnie a góllétszámot (2:0).

A második félidő első perce a Ferencváros nagy fölényét hozta. A fölény kiharcolásában nagy érdeme volt Sárosi dr-nak, aki ragyogó

formában játszott. Az 5-ik percben a bíró 11-est ítél a Ferencváros javára, amelyet Sárosi dr értékesít. A 6-ik percben Toldi hatalmas bombát ereszt meg, amely a kapu fölött zúg el. Két perccel később Polgár lövése alig két arasszal kerüli el a kaput. A 11-ik percben a labda egy bedobásból Jerusalemhez kerül és Háda már hiába vergődik (3:1). A játék változatos és a Ferencváros csatárai gyakran közelítik meg a kaput, ám szerencsésük cserben hagyta őket. A 18-ik percben Sindelar csipi el a labdát és védhetetlen felső sarkos gólt lő (4:1). Egy perccel később ugyanő leből indul el és újabb gólt ér el, ezt azonban a bíró nem adja meg. Az utolsó negyedórán ismét a Ferencváros van nagy fölényben és csak a legutolsó percekben engedi át a teret az Austriának.

*

A budapesti második mérkőzésre alaposan föl kell készülnie a Ferencvárosnak és ha harmadik mérkőzést akar kicsikarni, akkor is három góllal kell megvernie az Austriát. Ez bizony nehéz lesz, mert az Austria legutóbbi pesti mérkőzésén saját hazájában verte az Újpestet. Mindenesetre: a labda kerek.

Belföldi sporteredmények

(Timișoara). Városi Kupa. CAMT—Ripensia 4:1 (2:1). Válogatottak nélkül nem lehet a B-ligások ellen. Chinezul—Rapid 12:2 (2:1). A Chinezul most vett potom áron egy középcsatárt a Rapid-tól, aki egymaga hét gólt lőtt volt egyesületének.

Satu-Mare: Városi Kupa. Barkochba—Maramures 3:3 (2:2).

Az aradi bajnoksági mérkőzések. CAA—Nimipia 4:1 (2:0). USA—Intelegerea 5:0 (2:0). AMEFA—Juventus 3:0 (1:0). Gloria SGA 1:0 (1:0). Hakoah—Tricolor 1:1 (1:0). Unirea—Transilvania 1:1 (1:0).

B) LIGA

A Sportul Studentesc bekerült az NB-be. (Chisinau.) A Sp. Studentesc nehéz küzdelem árán 1:0-ra győzött Dumitrescu góljával. Ezzel megnyerte a déli B-liga bajnokságát és bekerült a NB-ba.

BARÁTSAGOS MÉRKŐZÉSEK

Starujta—CAO 6:1 (2:1). (Oradea.) A Strauinta a CAO első csapatát kötötte le, ám a CAO nem állt ki, illetve nagy meglepetésre, néhány első csapatbeli játékoskal spékelt ifj. együttest állított ki, amely megérdemelt vereséget szenvedett.

Progressul—CFR 3:3 (3:1). A mérkőzést a válogatott Bindea vezette, még pedig olyan rosszul, hogy meccs után a felhaborodott közönség alaposan helybenhagyta.

Bala-Mare: Aurum—Phönix vegyes 2:0.

Targu-Mures: CMSC—MTE 1:1 (0:1).

Freidorf: Galvani—Freidorf 3:1 (1:1). Barátságos mérkőzés.

Szerdán dönt a szövetség a létszámemeléskérdésében. Bucurestiből jelentik: Tilea Viorel, a labdarúgó szövetség elnöke csütörtökön hosszabb szabadságra megy. Ezért szerdára összehívták a szövetség tanácsát, amely elsősorban azoknak az emlékiratoknak ügyében dönt, melyeket a Crisana és Unirea Tricolor, a két kieső csapat adott be, kérve a létszámemelést. A nagyjelentőségű kérdés, bár alig kétséges, hogy a kérés elutasítása lesz, mert nincs elég szabad vasárnap a tizennégyes A) divízió lebonyolítására — érthető izzalmat kelt az egyesületek között.

A Venus szeptemberben két mérkőzést játszik Magyarországon. A Hungária olyértelmű szerződést kötött a Venussal, hogy a magyar bajnokságot augusztusi két bucaresti mérkőzése ellenében a Hungária vendégül látja a Venust Magyarországon szeptemberben. A Venus első mérkőzését Bekéscsabán, második mérkőzését Budapesten játsza.

Külföldi sporteredmények

Budapest: Törekvés—BSzKRT 4:1 (2:0). A harmadik mérkőzésen a vasutas csapat győzött. Megnyerte Budapest amatőr bajnokságát és bekerült a Magyar Nemzeti Bajnokságba.

Wimbleton: Az USA—Németország zónaközi döntő 1:1-re áll. Cramm legyőzte Grantot, Budge viszont Henkelt verte meg. Ma a párost játszik le.

Balatonalmádi: A magyar—osztrák tenisz KK mérkőzés 3:3. Az osztrákok már 3:1-re vezetnek, vasárnap Bánó megverte Kinzlt és Szigeti Metaxat. Így egyenlítették a magyarok.

Szolnok: 3000 néző előtt Magyarország—Ausztria atlétikai mérkőzés 73:54 a magyarok javára.

Boroszló: A magyar Kovács 49.6 mp-es idővel győzött a 400-as gáton.

Francia, magyar, olasz, német, belga, lengyel, jugoszláv és bulgár versenyzők indulnak az idei Románia Körül versenyen, amely így egészen nagyszabású kerékpáros eseménynek ígérkezik.

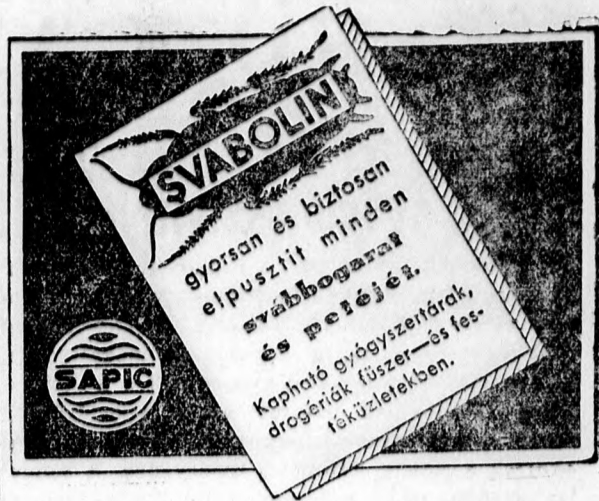
Veszély fenyegeti az olimpiát a japán-kínai háború miatt. Budapestről jelentik: Szombaton Budapesten járt Werner Klingeberg, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság megbízottja és tárgyalásokat folytatott Budapesten a legközelebbi tokiói olimpiáról. Sztankovits Szilárd dr ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki: A Nemzetközi Olimpiai Bizottság kívánsága szerint egy európai megbízott fogja irányítani a japán olimpiai előkészületeket. 1 millió yent szavaztak meg a japánok, hogy anyagilag támogassák a résztvevő nemzeteket. Az utirányt is eldöntötték. Kanadán keresztül 21 nap alatt lehet eljutni Tokióba. A NOB-nak komoly bonyodalmakat okozhat a mostani japán-kínai konfliktus. Az olimpiai bizottság véleménye szerint ugyanis az olimpiai játékok megtartását veszély fenyegeti, ha a japán-kínai háború áttérjedne bármely más nemzetre is. E szerint az olimpiai játékokat elviszik Tokióból.

Kühár Flóris:

Baclangok, sírok,
kupa-lák Ara 40 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvosztályunkban.

Nem volt ellenfél

Csik Ferenc — staféta ellen úszott cluji versenyén

A magyar versenyzők úszószámait lelkes tapsal kísérte a közönség

Clujrői jelentik: Csik Ferenc és Lengyel Árpád Targu-Muresről szombaton délután 2 órakor érkeztek Clujra. A strandfürdő zsufolásáig megtelt a két neves magyar versenyző bemutató versenyére. Itt már gyengébb ellenfelei voltak a két úszónak, mint Targu-Muresen.

Csik és Lengyel előbb bemelegítőnek usztak néhány percig, majd a 200 méteres gyorsúszási számot bonyolították le. Eredmények: 1. Lengyel 2 p. 23.6 mp. 2. Jordáki (CMSC) 2 p. 54 mp. 3. Schwartz (H.) 3 p. 09.2 mp. Közben gyermekversenyt rendeztek s utána került sor Csik Ferenc kedvenc számára a 100 méteres gyorsúszásra. Az olimpiai bajnok ellen 2x50 méteres staféta úszott, de így is könnyen győzött 1 p. 02.1-es idővel. Most százméteres női mellúszás és gyorsúszó staféta szórakoztatta a közönséget. Csik még egyszer úszott 50 méteres távon az amerikai stílusú „pillangóúszással”. Eredmények: 1. Csik 32.4 mp., 2. Fejér (U.) 37.4 mp. 3. Nagy (AC) 37.9 mp.

Csik Ferenc és Lengyel Árpád szombaton este 9 órakor is usztak Clujon. 100 méteres gyorsúszás: 1. Csik BEAC 1 perc 02.8 mp. 2. Milea (U.) 1 perc 12.6 mp. 3. Csizmás (AC) 1 perc 13.6 mp. Csik egészen könnyedén úszott. 100 méteres hátúszás: 1. Lengyel BEAC 1 perc 15 mp. 2. Fejér U. 1 perc 31.4 mp. 3. Örvössy UEC 1 perc 34.8 mp.

A közönség a két magyar úszó minden számát lelkes tapsal kísérte és verseny végeztével meleg ünneplésben részesítették a pesti hírességeket.

TURISZTIKA

A Kolping kirándulása Arad megye festői szep: gű fürdőhelyére Măneasa. A Kolping turista szakosztálya július 25-én kirándulást rendez Măneasara. A festői szépségű aradmegyei fürdőhely mindig kedvenc kirándulóhelye volt a természet szeretőknél és most is tömegesen keresik fel úgy a belföldi, mint a külföldi turisták. Vendégeket szívesen lát a rendezőség. Részvételi díj: tagoknak 140, vendégeknek 160 lei. Jelentkezni lehet a Központi Katolikus Legényegylet Alexandriai utcai szekházában, vagy Peryész Istvánnál (Regele Ferdinand-ut 13.) Telefon 843. A rendezőség ezután kéri a jelentkezni akarókat, hogy részvételüket minél előbb jelezzék, mert az elkészített jelentkezés miatt a legutóbbi stana de valei kirándulásról is többen lemaradtak.

Societatea Turistilor Vulturii (Sasok) vezetőse (Oradea), tudatja, hogy az aradeai körutazásra, amely 25-én indul és 12 napig tart, az autón minden hely megtelt, több jelentkezőt már nem áll módjában felvenni és kéri azokat a résztvevőket, akik eddig csak a részvételi díjak egy részét fizették be most már a teljes összeget szíveskedjenek sürgősen befizetni.

Societatea Turistilor Vulturii (Sasok) a Református Jövő családi népiappal karöltve f. évi augusztus hó 15-től augusztus hó 22-éig rendezi II-ik 8 napos tanulmányi kirándulását a Banatba Buzias—Resita — a Dunarea völgyön Traian császár utján át — Orsova—Ada-Kaleh szigetre — Baile Herculanera, Lugojra—Timișoara—Baile Lipova—Radna—Arad-hegylátn át Aradra — Salontán át vissza Oradeára. — Az ut cirka 1000 km. Részletes program az egyesület irodájában, Dr. Lazar Aurél-u. 14. és a református püspökségi irodában, Alexandri-u. 31. alatt — telefon 243 — kapható, ahol jelentkezni is lehet f. évi augusztus 8-áig. — Tekintettel arra, hogy az autón csak 40 szamozott hely van, aki résztóhajt venni ezen a társas kirándulásra, ajánlatos, ha arra minél előbb jelentkeznek.

KÖZGAZDASÁG

Szigorú feltételekhez kötik a gyümölcskivitelt

Bucuresti, július 16. A román kereskedelem- és iparügyi miniszter a gyümölcskivitelt szabályozásáról szóló javaslaton dolgozik. A rendelet legfőbb intézkedése az, hogy pontosan megállapítja, ki exportálhat a jövőben gyümölcsöt a külföldre, mert az indokolás szerint egyes exportőrök a múltban lelkiismeretlenségükkel súlyos károkat okoztak a román gyümölcs hírnevének. A rendelet szerint ez év szeptember 1-étől a gyümölcs-exportőrök árúját csak akkor fogadják el kiviteltre, ha 1. belföldön bejegyzett gyümölcskereskedők, 2. megfelelő eszközeik és lehetőségeik vannak a gyümölcskereskedelem megszervezésére és 3. a külföldön eddig nem ártottak a román gyümölcs jóhírnevének. Azoknak az exportőröknek, akik egyben termelők is, ezt a Mezőgazdasági Kamara bizonyítványával, a szövetségeteknek pedig a szövetségi központ ajánlásával kell igazolniuk jogosultságukat. A varsói román kereskedelmi attasé közbenjárására a lengyel pénzügyminiszter leszállította a román alma, szőlő, kajszibarack, dinnye és must beviteli vámját.

Búzapiac

Az áralakulással kapcsolatos jóslások az idén nem váltak be. Az előző években a cséplést követő napok után a buza ára rövid időre ugyan, de mégis hanyatló irányzatot mutatott. Most örömmel jelenthetjük, hogy a búzapiac komoly árszilárdulás következett be s ennek két magvarázata van. A termésjóslások esalódást eredményeztek, ugyanakkor gyenge a kínálat. A kormány egyelőre semmiféle korlátozó intézkedést nem fogantatott, így szabad a buzakivitel és az árminimálizálás is egyelőre elmaradt. Azon az 5000 vagon buzán kívül, amit Németország vásárolt, nagyobb külföldi kötés nem történt. Az exportőrök a vásárolt búzát egyelőre elraktározzák. A napokban Görögország érdeklődött nagyobb mennyiség után. Csújon az új buza ára 450—460 lei. Bucuresti tőzsdei árak: 79 kg-os idei buza constantai raktár 510 lei. Galati rakpart 490 lei. Tavalyi zab 417. lei, árpa 360 lei. Kukorica 350 lei. Constanta: buza 510, árpa 370 lei. Braila: buza 510, kukorica 370, árpa 355, új zab 375—385 lei. A piacon az a felfogás alakult ki, hogy a buza ára a jelek szerint emelkedni fog. A jóminőségű nybuza-tételek különös figyelemben részesülnek.

TERMÉSEREDMÉNYEK ÉS KILÁTÁSOK. A közfelfogás szerint az ideai buzatermés ország-szerte nemcsak, hogy megközelíti a tavalyit, hanem egyes helyeken a minőség szempontjából jóval felül is mulja. Ezek a híresztelések korántsem felelnek meg a valóságnak, mert a folyó év buzatermése egyáltalában nem közelíti meg a múlt évit. Ugy az Ókirályságban, valamint Ardeal számos vidékén általában gyenge a termés. A kukorica terméskilátásai a Banat kivételével jóval alatta maradnak a tavalyinak. A nagy szárazság óriási kárt okozott. A júliusi esők részben javították a helyzetet, de mégsem olyan mértékben, hogy a gazdák meglegyenek elégedve. A tavaszi szalmások terméseredményei pedig silányoknak mondhatók. Dr Szász Pál, az EGE elnöke felkeresi Ardeal összes magyar gazdák által lakott vidékeit. Ismeretes, hogy dr Szász Pál az Ege elnöke és gr. Teleki Ádám nemrégiben hosszabb körutat tettek a három székely vármegye falvaiban, ahol meglátogatták a gazdákat, részletesen megvitatták a legsürgösebb tennivalókat és egyben terepszemlét tartottak a gazdasági lehetőségek fölött. A székelyföldi körut után dr Szász Pál, gr. Teleki Ádám és Telegdy László központi felügyelő bejárták Salaj, Satu-Mare, Bihor és Arad megyéket. Most rövidesen sor kerül Ardeal és a Banat többi vármegyéjére is, hogy az egész magyar gazdátársadalommal a helyszínen vegyék fel a kapcsolatokat.

Emelkedő irányzatot mutat gabonakivitelünk

Bucurestiből jelentik: Románia gabonakivitele május havában összesen 219.582 tonna volt a múlt év hasonló hónapjának 98.741 tonnájával szemben. Gabonafajták szerint a megoszlás a következő volt: (zárójelben a multévi májusi kivitel): buza 86.505 (—), tengeti 62.272 (73.666), árpa 26.141 (5.698), zab 4.312 (581), rozs 18.425 (643), bab 3.267 (2.796), borsó 5.612 (285), korpá 533 (2.695), repce 1.847 (90), napraforgómag 2.515 (340), tökmag 647 (1.203), kender 138 (513), olajpogácsa 7.368 (10.231) tonna. Az első öt hónapban kivitték 993.033 (mult év hasonló időszakában 406.907) tonna gabonát, mely a következő államokba ment (tonnában): Németország 326.580, Görögország 104.203, Olaszország 103.403, Belgium 82.031, Hollandia 70.172, Anglia 57.756, Ausztria 55.583, Dánia 40.080, Svájc 36.703, Csehszlovákia 18.590, Franciaország 9.042, Egyéb államok 89.790.

A takarmányhiányok pótlása

A nagy és általános szárazság következtében beállott takarmányhiány súlyos helyzetbe sodorta a gazdátársadalmat. Egyes helyeken az emberek kénytelenek áruba bocsátani drága állatállományukat, mert nincs mivel kiteleltessék őket. Különösen Máramarosban fordultak elő ilyen esetek, ahol a gazdák vásárra hajtják borzderes fajállataikat. Az EGE kötelességének tartja figyelmeztetni Ardeal magyar földművelőit, hogy ne veszítsék el reményeiket és főleg ne adják el állatállományukat, mert célirányos gazdálkodással segíteni lehet. A zord klímájú vidékeken gondoskodni kell az erdei lombtakarmány gyűjtéséről, s annak a téli időre történő eltevéséről. Azokon a vidékeken pedig, ahol kedvezőbbek az éghajlati viszonyok, a csapadékos nyárra való tekintettel haladéktalanul szánták fel a tarlókat és vessenek csalamadét, mohart és tarlórépát. Ugyanakkor azonban gondosan meg kell művelni a talajt, mert csak a rögmertes földeken kel ki az elvetett aprószemű mag és hoz olyan termést, mely alkalmas a takarmányhiány pótlására. Másrésztől viszont a rendelkezésünkre álló takarmányt gazdaságosan kell beosztani, mert a tél folyamán előreláthatólag nagy takarmányhiány fog beállni.

AZ EGE CSEREVETŐMAG AKCIÓJA. Az Ardeali Gazdasági Egylet 1936 nyarán 25 vagon nemes vetőmag beszerzéséhez segítette a magyar gazdákat, akik 25.000 kat. hold földet vetettek be ilyen maggal. A vetőmag akciónak az volt a célja, hogy többféle nemes vetőmaggal kísérletezzenek a különböző vidékeken és megállapítsák, hogy a talaj és éghajlati viszonyok milyen magvakat igényelnek. Az EGE központjához még nem futottak be ugyan a részletes jelentések, de a helyszíni szemlék eredményeképpen nyugodtan állíthatjuk, hogy az EGE révén megszerzett nemes buzavetőmagvak ugy a minőség, valamint a mennyiség szempontjából minden vidéken gyönyörű termést hoztak. Az eddigi tapasztalatokból kitűnik, hogy a kövér földben a Bánkúti 1205-ös, 505-ös és 526-os buzákat váltak be legjobban, a hidegebb vidékeken és soványabb talajokon pedig az Odvosi 241-es. A tavalyi akció csak kísérlet volt, amit követni fog a sokkal szélesebb keretek között mozgó ideai nemes vetőmag csere. A részletes jelentések beérkezése után az EGE elnöksége nyomban megteszi a lépéseket az új buzavetőmag kísérletére vonatkozólag.

Kedvezményes I. osztályú fűrdőjegyek az Episcopost fűrdőbe, kiutóhivatalunkban kaphatók

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Alkalmazás

Középkoru
intelligens házvezető nő állást vállal jobb családnál, esetleg plébániára. Cím: Hainka Krisztina, Sebisi, jud. Arad.

Varrólányok
és segéd konfekciós munkára fevéttetik — Pappnál, Oradea, Reg. Carol 19. szám.

Mindenes szobalányt azonnal felveszek. Oradea, Str. Ciorogorui 15, földszint 1. balra.

Jól főző megbízható sz. any. igényű nőt keres Kolling Arpad főmérnök. Valea lui Mihai, jud. Sălaj.

Lakás

Butorozott szoba, utcát, különbejárattal kiadó. Oradea, Str. Scua lei 10. szám.

Borszec fűrdőn lakjunk a Carlton vilában. Kényelmes otthon, teljes komfort, hideg, meleg víz, ujonnan berendezve. Kérjük szobáról előre gondoskodni

Központban egy uri 4 szobás modern magánház szeptember 1-től kiadó. Értekezni Nagy cipész. Oradea, Regele Ferdinand 47. szám alatt.

Kiadó 3 szobás modern lakás augusztus 1-re. Oradea, Lahovari-utca 8.

Egy udvari lakás kiadó augusztus 1-re. Oradea, I. G. Duca 23. Erdeklődni lehet 4. sz. alatt.

Kiadó augusztus 1-re összkomfortos 4 szobás lakás. Oradea, Strada D. Cantemir 25. szám.

Kiadó uri családnál a központban különbejárattal elegánsan butorozott utcai szoba Oradea Str. Bratianu 21.

LAPARUSITÓK magas jutalékkal felvétetnek. Jelentkezni a kiadóban.

Kiadó egy és kétszobás lakás Oradea, Str. Cădrilor 11 Strand mellett.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Czenl László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Adás-vétel

Eladó
alig használt két cserépkályha. Megtekinthető délután 4—6 között. Oradea, Str. Sincaj No. 6.

Aki
házat, birtokot, szőlőt, malmot, üzletet eladni, venni szándékszik, keresse fel Popovics iródat, Oradea, Str. Vlăhuta 6. Telefon: 167.

Eladó házhely
Str. Benjamin Costache Str. Jonescu sarkán. Erdeklődni: Str. Jiga 50 Oradea.

MAGAS ARAT fizetek arany, ezüst, brilliant és gyémánt ékszerért. HÉRST ékszerész, Oradea.

Eladó
két gyermekagy. Antal, Oradea, Strada Aurel Vlaicu 35. szám.

Eladó
2 lakrészből álló ház. Răutul Comandantului, Str. Vaporului 10.

Különféle

Órák
olcsón és jótállás mel lett javít dr Bárdos, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 15-a.

Magánvizsgára, javítóra nyelvekből és matematikából nagy praxissal tanerő, kitűnően előkészít. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Biztosan megszabadul a sváb és ruszli bogaraktól, hangyáktól, stb. ha „Neotox” bogárirtószert használ. Kapható minden szaküzletben. Megrendelhető: Ajtay gyógyszerterápiában, Oradea, Str. Vlahuta No. 46. Még minden vevő meg volt elégedve hatásával.

Tarján
órás és ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszerűen készülnek.

Pótvizsgára
kiseb diákokat előkészít VIII-os liceumista. Cím a kiadóban.

Felsőbbosztályos iskolaszaktanym. teljes elálatással vállal uri családot. Cím a kiadóban.

Oktatás

Láposy Erzsébet zenetanár
tanít fiú és lány gyermekeket 5 éves kortól kezdve. Oradea, Str. Simeon Stefan 20.